

БӨЛІМ: ПББ ТЕСТТЕР

ПББ, ОЗП, Квалтест Тарих. Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар Көп нүкте және тырнақшалар, сандар, ғасырлар

<p>ЖАРИЯЛАНДЫ 23.04.2021</p>	<p>ТІРЕК СӨЗДЕР 2026, Аттестация, аттестация тесттері, бастауыш сынып, квалтест, квалтест 2026, ОЗП, озп 2026, пбб 2026, ПББ сұрақтары, ПББ сұрақтары Бастауыш сынып, ұстаз</p>	<p>СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/94693/</p>
---	--	---

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

ТАРИХ Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар Көп нүкте және тырнақшалар, сандар, ғасырлар .....мемлекетінде ұлы ханның қамқорлығындағы жер иелеріне арнаулы “Хұсрау мсн Шырын” шығармасының авторы: Кутб «Абылай Қазақ даласына...

ТАРИХ

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар

Көп нүкте және тырнақшалар, сандар, ғасырлар

.....мемлекетінде ұлы ханның қамқорлығындағы жер иелеріне арнаулы

“Хұсрау мсн Шырын” шығармасының авторы: **Кутб**

«Абылай Қазақ даласына ұлы істер тындыру үшін жіберілген құдіретті билеуші болды» деп айтты: **Ш. Уәлиханов**

«Адам суреттің көмегімен дүниені таниды. Тәжірибе-дүниетанудың бірден-бір қайнар көзі» деген тұжырым жасаған итальяндық ұлы суретші: **Леонардо да Винчи**

«Азияның патшасы» атанған билеуші: **Александр Македонский**

«Айнымалы шамалар» ұғымын енгізген ғалым, математик: **Р.Декарт**

«Ақ жалды жүйрік атгардың иелері» сөзінің латын тіліндегі атауы: **аргиппей**

«Ақжол» ұранын.....қолданды: **Орта жүз**

«Әмірің қатты ер Есім» жырын жазған: **Жиембет**

«Бүйі» деген қосымша атқа ие болған Франция королі: **XI Людовик**

«Бүкіл Қазақ даласы ән салып тұрғандай көрінеді» деп жазған: **Потанин**

«Даналық сөздер» («Хикмет») еңбегінің авторы: **Қожа Ахмет Йассауи**

«Епті адам» табылды: **Кениядан**

«Жеті жарғы» бойынша ханның атқаратын қызметі: **барлық ру бірлестігінің басшысы, хандықтың басшысы, бас қолбасшысы**

«Жеті Жарғыны» жасағандардың бірі, Әнет бабаның батасын алған би: **Төле би**

«Қазақстан -2030» стратегиясындағы басымдылықтың үшінші бағыты: **экономикалық өрлеу**

«Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы» қабылданды: **2004 ж**

«КСРО-ның Халық әртісі» атағын алған қазақтың алғашқы өнер қайраткері: **К.Байсейітова**

«Қазақ» сөзінің қыпшақтар арасынан шыққандығына ешбір күмән жоқ» дейді зерттеуші: **Б.Көмеков**

«Қырғыз» поэмасының авторы, поляк азаттық қозғалысы өкілдерінің бірі: **Г. Зелинский**

«Қытай адамы» деп аталған алғашқы адамның түрі: **Синантроп**

«Қыш құмыралар заманы» деп атайды: **Неолит**

«Майордом» сөзінің латынша мағынасы: **үйдің үлкені**

«Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы қабылданды: **2004 ж**

«Номад» сөзінің мағынасы: **көшпенді**

«Париж ана құдайы ғибадатханасы» мен «Күлекеш адам» атты романдардың авторы: **В.Гюго**

«Саналы адам» қалыптасқан уақыт: **40-35 мың жыл бұрын**

«Тарих» атты еңбектің авторы: **Геродот**

«Төңкеріс және қазақтар» мақаласының авторы: **А.Байтұрсынұлы**

«Феод» сөзінің мағынасы: **Сыйға берілген жер үлесі**

«Энеида» дастанының авторы: **Вергилий**

1147 жылы Ресейдің астанасы Мәскеу қаласының негізін қалаған: **Юрий Долгорукий**

1185 жылы жазылған Киев Русінің әдеби мұрасы: **“Игорь жорығы туралы жыр”**

1185 жылы Киевте поэтикалық тілмен жазылған авторы белгісіз шығарма: **“Игорь жорығы туралы жыр”**

1201 жылы өзін гурхан жариялап, таққа отырған: **Жамұқа**

1217-1218 жылдары Хорезм шахы Мұхамед Текеш теңге соқтырған қала: **Отырар**

1485-1603 жж. аралығында Англияны билеген әулет: **Тюдорлар**

1611 жылы Есім хан... басқарған бұхар әскерін жеңді: **Имамқұли**

1611-1612 жж. Ресейде поляк басқыншыларына қарсы жасақты басқарғандар: **К.Минин, Д.Пожарский**

1635, 1643, 1652 жылдары қазақтарға қарсы жорықты басқарған қонтайшы: **Батыр**

1643 жылы Жәңгір ханның азғана жасағымен жоңғардың 50 мың әскерін жеңген жер: **Орбұлақ**

1660 жылы Англияда король билігі қайта қалпына келтіріліп, таққа отырды: **II Карл**

1684 жылы османдарға қарсы құрылған «Қасиетті лига» коалициясының құрамына енген ел (-дер): **Ресей, Польша, Мальта, Австрия**

1745-1759 жылдары қазақ даласы арқылы Орынборға жеткізілген мал басының жалпы құны: **1 млн сом**

1755 жылғы башқұрттардың Ресейге қарсы көтерілісін бастады: **Батырша**

1756 ж Абылай хан Қытай тарапынан жасалатын агрессияға жол бермеуіне мүмкіндік туғызатын қадам жасады: **Қытаймен дипломатиялық қатынас орната бастады**

1789-1807 жылдардағы Осман империясының сұлтаны: **IIISелим**

1822 жылғы «Жарғы» бойынша дворян атағы берілді: **аға сұлтанға**

1828 жылы Туркманчай бітімінде Ресей пайдасына қабылданған шешім: **Каспий теңізінде әскери флот ұстау құқы бекітілді**

1840-1842 жж. Англияның Қытайға соғыс жариялауының себебі: **Пекиннің ағылшындарға апиын сатуына тыйым салуы**

1856 жылы басталған Сыр бойы қазақтары көтерілісінің орталығы: **Жаңақала**

1858 жылғы Айгунь келісімі бойынша Ресей меншігі деп танылды: **Амур өзеннің сол жақ жағалауы**

1860 жылы полковник Циммерман бастаған әскер басып алған бекініс: **Пішпек, Тоқмақ**

1861-1865 жылдарды қамтыған Азамат соғысы болған ел: **АҚШ**

1862 жылы Германияда бірінші министр болып тағайындалған қайраткер: **Отто фон Бисмарк**

1865 жылы құрылған «Жаңа османдар» жасырын ұйымының жетекшісі: **Намык Кемал**

1867-1868 жж. реформаға сәйкес полицияның және тыңшылардың міндетін қоса атқарды: **ауыл старшындары және болыстар**

1867-1868 жылдардағы реформаларға сәйкес өмірлік зейнетақы тағайындалды: **сұлтандарға**

1868 жылы енгізілген «түтін салығының» Орынбор және Батыс-Сібір генерал-губернаторлығындағы қазақтар үшін мөлшері: **3 сом**

1870 жылғы Маңғыстаудағы көтеріліс басшылары: **Досан Тәжіұлы және Иса Тіленбайұлы**

1871 жылғы Герман империясының үкімет басшысының лауазымы: **Канцлер**

1876 жылы Ресей мемлекеттік банк бөлімшесі ашылған қала: **Орал**

1884-1885 жылдары Камерун, Того және Шығыс Африканы отарлаған мемлекет: **Германия**

1898 жылы наурызда РСДРП-нің I съезі өткен қала: **Минск**

1899 жылы Африканы бөлісу туралы келісім жасаған мемлекеттер: **Англия мен Франция**

1904 жылы сәуірде Африканы бөлісу туралы Антанта келісіміне қол қойған елдер: **Англия мен Франция**

1905 жылы Успен кенішіндегі ереуілге шыққын жұмысшылардың талабы: **Жалақыны көбейту, Тұрмыс жағдайды жақсарту, Орыс-қазақ училищесін ашу**

1905-1907 жж. Успен кенішіндегі жұмысшылар саны: **300-400**

1906 жылғы I Мемлекеттік Думаға сайланған қайраткерлер: **Шәймерден Қосшығұлов, Сәлімгерей Жантөрин, Ахмет Бірімжанов, Әлихан Бөкейханов**

1906 жылы Семей қаласында өткен қазақтардың съезінде қаралған мәселелер: **Ресейден шаруалардың қоныс аударту үрдісін шектеу, Медреселер мен университеттер ашу, Дін бостандығы, Қазақ тілінің қолданыс аясын кеңейту**

1914 жылы тамызда Жапония кімге соғыс жариялады: **Германияға**

1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың тарихи маңызы: **отаршылдыққа қарсы саяси сана қалыптасты**

1917 жылы қыркүйекте құрылған тұңғыш мұсылман партиясы: **Түркістан федералистер партиясы**

1918 жылғы Жапониядағы «күріш бүліншілігі» қамтыған қалалар саны: **144**

1918 жылы маусымда Орынборды басып алып, Қазақстанды Ресеймен байланыстыратын темір жолды кесіп тастаған: **Дутов**

1920 жылы дүние жүзінде өндірілетін шойын мен болаттың 35% -ін шығарған ел: **АҚШ**

1921 жылы сәуірде Қытай Республикасының Президенті болып сайланған: **Сунь Ятсен**

1923 жыл 22 қарашада: **Қазақстан Орталық Атқару Комитеті «Қырғыз (қазақ) тілінде іс жүргізуді еңгізу туралы» Декрет қабылданды**

1924 жылы Түркияның аумақтық бүтіндігі мен мемлекеттік тәуелсіздігін мойындаған халықаралық келісім: **Лозанна**

1930-1932 жылдары аштықтан, түрлі індеттерден халықтың ... пайызы қырылды: **40**

1933 жылдары дүннежүзілік экономикалық дағдарыс басталды: **АҚШ- та**

1933-1935 жж. Германияның алдына қойған басты міндеті: **Версаль шарттарының баптарын жойып, қарулануға жол ашу**

1934 жылы Францияда халықтық майдан құрамына кірген партиялар: **Социалистік және коммунистік**

1936 жылы 5 желтоқсанда КСРО-да қабылданған құжат: **Жаңа Конституция**

1936 жылы Эфиопияны отарына айналдырған мемлекет: **Италия**

1938 ж. 30 қыркүйекте Мюнхен келісінде бөліске салынған ел: **Чехословакия**

1939 жылғы құпия хаттама негізінде КСРО-ның «ықпалды аймақтары» ретінде аталған өңірлер: **Финляндия, Латвия, Эстония, Бессарабия**

1939 жылы сәуір айында Албанияны басып алған мемлекет: **Италия**

1944 жылы Вашингтон маңындағы Думбартон-Окста өткен конференцияға қатысушы мемлекеттер: **Ұлыбритания, Қытай, КСРО, АҚШ**

1945 жылдың 26 маусымында құрылған ұйым: **БҰҰ**

1949-1963 жылдары ГФР-ын басқарды: **К. Аденауэр**

1951 ж. сәуірде Францияда көмір мен шойынның еуропалық бірлестігін құру шартына келіскен мемлекеттер: **Франция, Италия, Бельгия, Голландия, Люксембург, ГФР**

1959 жылы «Мектептің өмірімен байланысын нығайту және Қазақ КСР-інде халыққа білім беру жүйесін одан әрі дамыту туралы» қабылданған заң бойынша қаралған міндет: **8 жылдық білім беруге көшу, 11 жылдық еңбек-политехникалық мектептер құру, Мектеп-интернаттар жүйесін кеңейту, Жұмысшы жастар мектептерін көбейту**

1960 жылдары іске қосылған өнеркәсіптер: **Лениногор мырыш зауыты, Өскеменде титан-магний комбинаты**

1960-1970 жылдары өндірістік мәні бар салаларда жетістіктерге қол жеткізген ғалымдар: **А.И. Бараев, М.А.Айтхожин, У.М.Ахметсафин, Д.В.Сокольский**

1960-жылдары КСРО-ның беделін көтерген жетістіктер: **Адамы бар ғарыш кемелерінің аспан әлеміне шығарылуы, Атом мұзжарғыш кемесінің жасалуы, Жердің жасанды серігінің ұшырылуы, Атом және сутек бомбыларының сынақтан өтуі**

1980- жылдары қазақ театрының бетке ұстар қойылымы: **Ш.Айтматов«Құс жолы», Ә.Нүрпейсов «Қан мен тер»**

1992 ж. қаңтарда Президент бағаны босатуға шешім қабылдауына әсер еткен жағдай: **Ресейде тұтынушылық бағаның босатылуы**

1993 жылдың 9 желтоқсанында Қазақстан Республикасының президенті қол қойған Жарлық: **Қазақстан Республикасының Сайлау туралы кодексі туралы**

1998-1999 жылдары Берел кезеңінің №11 — обасын ашқан археолог: **З. Самашев**

2000 жылғы АҚШ президент сайлауында жеңіп шыққан республикалық партия өкілі: **Дж.Буш**

2000 жылы «Еуроазиялық экономикалық қоғамдастық» ұйымын құрған мемлекеттер: **Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан**

2004 жылы Еуропалық одаққа мүше болған елдер саны: **25**

2009 жылғы санақ бойынша қазақтардың үлесі: **67%**

2009 жылғы санақ бойынша республика тұрғындарының арасындағы қазақ халқының үлесі: **67%**

475 жылы Батыс Рим империясының императоры болып жарияланды: **Ромул**

568 ж. жасалған сауда келісімі: **Түрік мемлекеті мен Византия арасында**

800 ж. Римде Карл иеленген лауазым: **Император**

83 жорыққа қатысқан орыс князі: **Владимир Мономах**

965 жылы оғыздар Киев Русі кінәздарымен бірігіп.....қарсы одақ құрды: **хазарларға**

II дүниежүзілік соғыс болған кезең: **1939 ж. 1 қыркүйек — 1945 ж. 2 қыркүйек**

II дүниежүзілік соғыс жылдарында «Азат Франция» қозғалысын басқарған генерал: **Ф. Гуэн**

IV Иван патшаның тұсында Ресейде боярлар думасының орнына құрылды: **Зем соборы**

IV Мемлекеттік Думада 1916 жылғы көтеріліс жазалаушыларын әшкерелеп, патша өкіметін сынаған: **А.Ф.Керенский**

VII ғ. II жартысында Болгар мемлекетінің негізін қалаған: **Аспарух**

VII ғ. жартысында Болгар мемлекетінің негізін қалаған: **Аспарух**

X ғасырдан бастап Қазақстанда әдеби және ғылыми шығармалар жазылған: **араб**

X ғасырдан бастап Қазақстанда әдеби және ғылыми шығармалар жазылған тіл: **араб**

XII-XIV ғғ. басында Еуропа елдерінде қалыптасқан билік түрі: **Сословиелік-өкілдік монархия**

XIX ғ. 50-жылдарындағы Англиядағы кәсіподақ ұйымдары: **трэд-юниондар**

XIX ғ. америкалық экономиканың «королі» ретінде шетке шығарылған басты тауар: **мақта**

XIX ғ. ортасында Қоқандық діни қайраткерлер ғазауат соғысын жариялау қажеттігі туралы идеяны насихаттады: **Ресейге қарсы**

XIX ғасырдың 50-60 жылдарында Шыңжаң мен саудаға тартыла бастаған елді мекендер: **Қапал, Верный, Аягоз**

XIX ғасырдың 80 жылдары 70-тен астам жәрмеңкелер ашылған аймақ: **Шығыс**

XIX ғасырдың аяғында Омбыда ашылған Қазақстан үшін маман кадрлар даярлайтын оқу орны: **Мал-дәрігерлік фельдшерлік мектебі, Мұғалімдер семинариясы, Техникалық училище**

XIX ғасырдың аяғындағы Қазақстан жерінде құрылған кешенді зерттеу орындары: **Орынбор ғылыми мұрағат комиссиясы, Орыс географиялық қоғамы, Статистикалық комитеттер**

XIX ғасырдың аяқ кезінде көпке танымал болған қазақ саудагері: **Жандыбайұлы**

XV ғасырдың соңында Шайбани ұрпағы мен Қазақ хандығы.....үшінкүресті:
Сырдария қалалары

XVII ғасырдағы Англиядағы жаңа жер иелері: **джентрилер**

XVII ғасырдың алғашқы жартысында Ташкентгі билеген Тұрсын ханды өз атынан таққа отырғызған: **Өзбек ханы Имамқұл**

XVII ғасырдың аяғында Англияда каталицизмді орнықтыру үшін шаралар қолданған король: **II Яков**

XVII-XVIII ғасырларда сауда факториалары мықты бекініспен қоршалған үнді қаласы (-лары): **Бомбей, Калькутта, Мадрас**

XV-XVII ғғ. хан үшін міндеткерлік атқарудан босатылды: **сұлтандар**

XX ғасырдың 60 жылдарында тәуелсіздік алған Африкадағы француз отары (-лары):
Нигер, Чад, Камерун, Мали, Габон, Сенегал

XX ғасырдың 80- жылдарында Қазақстанда жергілікті халықтың үлесі басым болған облыс: **Қызылорда, Атырау**

XX ғасырдың басында «қазақ ұлтының өмір сүруінің өзі проблемаға айналғанын» жазған: **А.Байтұрсынов**

XX ғасырдың басында Ресей жеңіліс тапқан мемлекет: **Жапония**

А

А.Байтұрсынов Орынборда тұрған жылдар: **1910-1917 жылдар**

Абылай хан кезіндегі феодалдық мемлекетті қалпына келтіруді мақсат еткен ұлт-азаттық қозғалыс басшысы: **Кенесары Қасымұлы**

Ағылшындардың жергілікті үнділерден құрылған армиясы: **Сипайлар**

Адамзат дамуының «епті адамнан» кейінгі кезеңдегі даму сатысы: **Гомо адамы**

Азамат соғысы .... болады: **мемлекет ішіндегі билік үшін**

Азамат соғысы жылдары: **1918-1920 жж**

Айша бибі кесенесі салынды: **XI-XII ғғ.**

Ақ Орданың этникалық негізін құраған тайпалар: **Керей, Үйсін, Арғын, Қоңырат, Қыпшақ**

Ақмола қаласында XX ғасырдың басында құрылған ұйым: **«Жас қазақ»**

АҚШ-тың бірінші дүниежүзілік соғысқа кірген жылы: **1917 жыл**

Алашорда автономиясын теріске шығарған қарар қабылданды: **1918 ж наурыз**

Алғаш христиан шіркеуін басқарған: **Рим епископы**

Алғашқы адамдарда ру бірлестіктерін басқарды: **Көсемдер**

Алғашқы адамдардың бастапқы кезеңдегі топтасу жүйесі: **тобыр**

Алғашқы адамдардың еңбек құралдары: **үшкір тас, қазғыш таяқ, шоқпар**

Алғашқы зайырлы сипаттағы мектептер Қазақстанда ашыла бастады: **II Екатеринаның тұсында**

Алғашқы неандерталь адамы табылған ел: **Германия**

Александр Македонский әскерінің Кіші Азияға басып кірген жылы: **Б.з.б. 334 ж**

Александр Македонскийдің өмір сүрген жылдары: **Б.з.б. 356-323 жж**

Александр Македонскийдің сақтарға шабуылы туралы жазды: **Арриан**

Алтайдан Еділге дейінгі жерді Дешті Қыпшақ, яғни «Қыпшақ даласы» деп атаған: **парсылық ақын, жиһангез Насыр Хұсроу**

Алтын Орда беделінің өскендігін көрсететін ерекше жағдай: **Берке ханның бүкіл монғолдық құрылтайға қатысудан бас тартуы**

Алтын Орда мемлекетінде мыңдықтар бағынған: **нояндарға**

Алтын Орда мемлекетінде түрік әулетінен шыққан жергілікті әкімдер: **мәлік**

Алтын орда ханы Тоқтамыстың өз беделін шығару үшін Мәскеу қаласын өртеп, басып алған жылы: **1382 жылы**

Америка халықтарының ішінде алғаш нөл сандық белгісін енгізген тайпа: **Майя**

Англия бірлестігі Данияның үстемдігінен құтылды: **XI ғасырда**

Англия мен Қытай арасындағы екінші апиын соғысының жылдары: **1856-1860 жылдар**

Англия мен Франция арасындағы жүз жылдық соғыс: **1337-1453 жылдар**

Англия мен Франция арасындағы тарихтағы ең ұзақ соғыс болған мерзім: **XIV-XV ғғ**

Англиядағы король билігін жақтаушы монархияшыл топ: **роялистер**

Аң аулау үшін жасалған найзалар пайда болды: **кейінгі палеолит**

Аңызға сәйкес Ұрыс ханның қызыл туы осы ханның қолында қалған деседі: **Есім**

Арабтароны Фараб деп атады: **Отырар**

Атақты Орбұлақ шайқасына қатысқан арғынның батыры: **Ағынтай**

Ауғанстанның тәуелсіздігі жарияланған жыл: **1919 ж**

Африкадағы ең ежелгі мемлекет: **Египет**

Ә

Әлемдегі ең таза алтын теңге: **дарик**

Әмір Темір мен Тоқтамыстың арасындағы шайқас болған жыл: **1391 жылы, 1395 жылы**

Әміршіл-әкімшіл басқару жүйесінің көрінісі: **Халықтың құқығын аяққа басу, Азаматтардың бостандықтарын шектеу, Халықты саясаттан, мемлекеттік басқарудан шеттету, Өндіріс құралдары мен жерден ажыратып тастау**

Б

Б.з.б. 5-3 мыңжылдықтарды қамтыған дәуір: **неолит**

Б.з.б. 594 жылы архонт етіп сайланған Афины қайраткері: **Солон**

Батыс Еуропа елдерінде феодалдық құрылыстың негізгі белгілері қалыптасқан кезең: **IX-X ғасырларда**

Батыс және Оңтүстік славяндардың негізгі шаруашылығы: **егіншілік**

Беғазы-Дәндібай мәдениетін зерттеді: **Ә.Марғұлан**

Биліктің ауысуына байланысты «Қызыл қалампыр революциясы» болған мемлекет: **Португалияда**

Будда сөзінің мағынасы: **жарық сәулелі**

Бұхараны араб холбасшысы Кутейба ибн Муслим соғыссыз алған жыл: **709 ж**

Біріккен Ла-Плата провинциялары мемлекеті 1826 жылдан бастап аталды: **Аргентина**

Біріккен Ұлттар Ұйымы құрылған уақыты: **1945 ж**

Бірінші дүниежүзілік соғыс аяқталған жыл: **1918ж**

Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында тарихта тұңғыш рет танк қолданылған шайқасты атаңыз: .....шайқасында: **Сомма**

Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында тарихта тұңғыш рет танк қолданылған шайқастың атауы: **Сомма**

Бірінші дүниежүзілік соғыста жеңіске жеткен Францияның Германиядан қайтарып алған өңірлері: **Эльзас, Лотарингия**

Бірінші Пуни соғысы неше жылға созылды: **23 жылға**

Бірінші рет Орынборда Жалпықазақ съезі өткен уақыт: **1917 жылы шілдеде**

В

Вавилон сөзінің мағынасы: **құдайға барар қақпа**

Варшава Шарты Ұйымы құрылған жыл: **1955 ж**

Византияның алтынақшасы: **номисма**

Г

Генерал-губернатор Куропаткиннің құпия бұйрығы шықты: **1916 ж. 23 тамыз**

Германия Парсы бұғазындағы соғыстан бас тартты: **1991 ж**

Германияда «Алтын булла» жарлығы жарияланды: **1356 ж**

Германиядағы реформация қозғалысын бастаған: **Мартин Лютер**

грамота тапсырылды: **Қарақытай**

Ғ

Ғабиден Мұстафиннің еңбектері: **«Қарағанды», «Миллионер», «Шығанақ», «Дауылдан кейін»**

Ғимараттарды өрнектеп, сәндеу ісінде оюланған кірпіштер (терракота) кеңінен қолданыла бастады: **XI-XII ғ**

Ғұн державасының негізін қалады: **Мөде**

Ғұн мемлекетінің оңтүстік және солтүстік болып бөлінген уақыты: **б.з.б. 55 жылы**

Д

Дүние жүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайы өткен уақыт: **1992 жылдың қыркүйек, қазан айларында**

Дүние жүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайында сөз сөйледі: **Халифа Алтай**

Е

Египет перғауындары жаулап алған елдер: **Палестина, Нубия, Сирия**

Егіншіліктің пайда болған уақыты: **Бұдан 10 мың жыл бұрын**

Еділ (Атгила) жөніндегі құнды деректер қалдырған көне шежірешілердің бірі: **Прииск**

Ежелгі грек жазушысы Эсхилдің ірі трагедиялық шығармаларының бірі: **«Бұғауланған Прометей»**

Ежелгі Грекиядағы ұлдар үшін қосымша спорт мектебі: **палестра**

Ежелгі Египет жазуында қолданылған иероглифтер саны: **750**

Ежелгі Египеттегі Ніл өзенінің құдайы: **Хапи**

Ежелгі заманда Сарыарқаның шығысында тұрды: **аримаспылар**

Ежелгі Римдегі патшалық дәуір қамтыған кезең: **Б.з.б. 753-509 жж**

Екі жағынан да өңделген карапайым шапқыш тас құрал: **Бифас**

Екі Корей мемлекеттері арасында соғыс болған жылдар: **1950-1953 жж**

Ел астанасы Ақмолаға көшетіндігі туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы шыққан жыл: **1995 ж**

Елек өзені бойындағы жерлерді қайтарып алу үшін күрескен Жоламан Тіленішұлы ... батырдың немересі еді. **Бөгенбай**

Ең бірінші қолданылған металл: **мыс**

Ең бірінші салынған пирамида: **Жосер**

Ең мықты кеме жасаушылар: **финикиялықтар**

Ерзен ханның кезінде Ақ Орданың қалалық мәдениеті дамып, мешіт, медреселер салынған қалалар: **Жент, Баршынкент, Отырар, Сауран**

Ерте орта ғасырдағы «Азаматтық құқықтар жинағын» қабылдады: **Византияда**

Ертедегі Италиян қайта өркендеу дәуірінің мүсіншісі: **Донателло**

Есім ханның әскербасы қызметінде кеңесшісі болған жырау: **Жиембет**

Ж

Жамбыл Жабаев жылы деп жарияланды: **1996 жыл**

Жапонияның дүниежүзілік ірі державалары қатарына қосылу уақыты: **XX ғ. Басында**

Жәңгір хан қайтыс болғаннан кейін Ішкі Ордада құрылған Уақытша кеңесті басқарды: **Әділ сұлтан**

Жәңгір хан өзінің қол астындағы халықтың сауатын ашу, Еуропа мәдениеті мен білімін енгізу, өлкеде ислам дінін дамыту мақсатында ашқан мекемелер: **Дәріханалар,**

Ауруханалар, Мешіттер, Зайырлы мектептер

Желтоқсан құрбаны, жас демократ, жалынды ақын: **Қ.Рысқұлбеков**

Желтоқсан оқиғаларына қатысқаны үшін ұсталып, жаза тартқан адамдардың саны: **8500-ге жуық**

Жер беті бұдан ... жыл бұрын күрт суый бастады: **100 мың**

Жер бетінің күрт суый бастаған уақыты: **100 мың жыл бұрын**

Жетісу жерін мекендеген ежелгі үйсіндердің бас мүсінін жасады: **М.Герасимов**

Жетісу жерінде әлі күнге дейін сақталып келе жатқан ежелгі қыстау аты: **Малайсары**

Жетісу жеріне енген қалмақтарға қарсы Есім хан.....жылы жорыққа шықты: **1627 ж**

Жетісу казактарының әскерлері құрылды: **1867 ж**

Жетісу өңіріндегі үйсін мәдениетінің хронологиялық шеңбері: **б.з.д. III ғ.-б.з. IV ғ**

Жоңғар хандығының аса қуатты кезеңінде қазақ хандығын ... басқарды: **Жәңгір**

Жоңғар хандығының билеушісі иеленген атақ: **Қонтайшы**

Жоңғарларға қарсы күресте қол бастаған қазақ батыры: **Бөгенбай**

Жүсіп Баласағұнидың еңбегі: **«Құтадғу білік»**

жылғы Маңғыстау көтерілісшілерінің рухын көтеріп, жігерлендірді: **Рукиннің өзін-өзі өлтіруі**

Жібек өндіруді дамытып, Қытаймен бәсекеге түскен ел: **Соғды**

И

И.Тайманұлы мен М. Өтемісұлы басқарған көтеріліске сылтау болған: **Қ. Бабажанұлының Каспий теңізі өңіріне билеуші болып тағайындалуы**

Императорға 1927 ж. құпия меморандум жолдаған Жапонияның премьер-министр!: **Г.Танака**

Исатай батыр қаза тапқан шайқас: **Ақбұлақ**

Италияда фашистік ұйымдардың құрыла бастаған уақыты: **1919 жылдың көктемі**

К

Кадеттер партиясының «Свободная речь» газеті шығарылған қала: **Семей**

Кардинал Ришелье билік еткен жылдар: **1624-1642 жылдар**

Карфаген әскерінің қолбасшысы: **Ганнибал**

Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық көтерілістің мерзімі: **1837-1847**

Кенесары Қасымұлы көтерілісі болған жылдары: **1837-1847 жж**

Кенесары Қасымұлы хандық билікті қалпына келтірді: **1841 жылы**

Кенесары хандықты ... арқылы басқарды: **жасауылдар**

Кеңес өкіметі Брест бітіміне қол қойған уақыт: **1918 ж**

Кеңестік дәуірде Қазақстанда жұмыс істеп келген атом полигоны: **Семей өңірі, Батыс Қазақстан**

Ким Ир Сен: **1945 жылдан бастап партиялық жұмыста болды, 1931 жылы Коммунистік партияның қатарына кірді, Хабаровск әскери-жаяу әскер училищесі жанындағы курстардың тыңдаушысы болды, 1972 жылы КХДР-дың президенті болды, Хабаровск облысында орналастырылған атқыштар бригадасында қызмет етті, Пхеньянға жақын жердегі Мангендэ елді мекеніндегі мұғалім отбасында дүниеге келді**

Кир бастаған парсы әскерлері сақ жеріне басып кірді: **б.з.б. 530 жыл**

Кирге қарсы шыққан сақ патшайымы: **Томирис**

Көзе құмыралар жасау өнері өрістеді: **қола дәуірінде**

Көне түрік әліпбиіндегі әріп саны: **35**

КСРО-ның құрылған жылы: **1922 ж**

Куба дағдарысына қатысты елдер: **АҚШ, КСРО және Куба**

Куликове шайқасында жеңіске жеткен орыс кінәзі: **Дмитрий Донской**

Қ

Қ.Жалайыридың орыс тұтқынында отырып жазған шығармасы: **«Жылнамалар жинағы»**

Қазақ жерінде кездесетін неолит тұрақтарының саны: **500**

Қазақ жерінде төлқұжаттық тіркеу тәртібі енгізілді: **1867-1868 ж. реформалардан кейін**

Қазақ жеріне қоныс аударған дүнгендердің саны: **5000**

Қазақ хандығында салықтың бір түрі -зекет төленді: **мал басынан ханға**

Қазақ хандығында халық жасағын басқарды: **батырлар**

Қазақстан аумағынан табылған неолиттік тұрақтар саны: **500-ден астам**

Қазақстан БҰҰ мүше болды: **1992 ж**

Қазақстан мен Қарақалпақстан шекарасында орналасқан ғимарат: **Білеулі**

Қазақстан мен Ресей арасында достық, ынтымақтастық және өзара көмек туралы шартқа қол қойылды: **1992 ж.25 мамырда**

Қазақстанда ең ежелгі адамдардың өмір сүрген аймағы: **Оңтүстік Қазақстан**

Қазақстанда жекешелендірудің I кезеңі аяқталды: **1993 ж. соңы**

Қазақстанда қола дәуір ескерткіштерін жоспарлы зерттеу басталған жыл: **1946 ж**

Қазақстанда эсер ұйымдары пайда болды: **1917 жылдың көктемі**

Қазақстанның алғашқы Конституциясында қазақ тіліне мәртебе берілді:
мемлекеттік

Қазақстанның ЕҚЫ-на төрағалыққа ұсынылуы жөніндегі шешім аталған ұйымға мүше ... мемлекеттің 100 пайыздық келісімімен қабылданды: **56**

Қазақстанның солтүстік және солтүстік батыс аудандарындағы жайлау мен көктеудің ара қашықтығы: **500-1000 км**

Қазақтардың қонақжайлығын танытатын әдет-ғұрып түрлері: **Ерулік, Дәм-ауыз тию, Қонақасы, Қалау**

Қазақтардың қыста тұратын баспанасы салынды: **Шикі кесек, Тас, Ағаш, Шым**

Қазақтың тарихи білімінің негізін салушы, сталиндік жазалау шараларының құрбаны:
С.Асфендияров

Қазревкомның баспасөз органы: **«Ұшқын»**

Қазіргі Түркия жерінде ерте замандарда өмір сүрген мемлекет: **Хетт патшалығы**

Қайып хан Сібір губернаторы князь М.П.Гагаринге елші жіберген жыл: **1716 ж**

Қайып хан Сібір губернаторы князь М.П.Гагаринге.....жылы елші жіберді: **1716ж**

Қалмақтардың 1771 жылғы «Шаңды жорық» көшінің қазақ даласы арқылы бағытын бастады: **Убаши**

Қаңлы Сарпың батырдың ерлігі танылған шайқас: **Орбұлақ**

Қаңлылар туралы «Вэсаканың ер жүрек ұлдары... Канха қамалының алдында құрбандық берді» деп жазылған кітап: **«Авеста»**

Қаңлылардағы металл өңдеудің ірі орталығы: **Құлата**

Қаңлылардың Жетіасар мәдениеті таралған аймағы: **Қуаңдария, Жаңадария аңғарлары**

Қаңлылардың өмірі мен тұрмысын сипаттап жазған тарихшы: **Сыма Цянь**

Қарақұм құрылтайындағы шешім: **Жоңғарларға қарсы күресу**

Қарақытай мемлекетінде ... гурханның тұсында халық санағы жүргізілді: **Иле**

Қарақытайлардың Ауғанстан жеріндегі гурид тайпаларымен соғысы: **1198-1204 ж**

Қарахан мемлекетіндегі Шығыс хандықтың орталығы: **Орда**

Қарлұқ қағанаты тұсында басталып, бітпей қалған ғимарат: **Ақыртас**

Қарлұқтардың құрамында 9 тайпа бар екендігі айтылады: **әл-Марвазидің еңбектерінде**

Қасым ханның Жетісудағы билігінің нығая түсуіне себеп болды: **Саид ханның Шығыс Түркістанға көшуі**

Қасым ханның сыртқы саясаттағы басты бағыты: **Сыр бойындағы қалаларды қаратып алу**

Қидандарды қазақ жеріне бастап әкелді: **Даши**

Қимақтардың қысқа қарай мал етін сүрлеп алатынын жазды: **Гардизи**

Қола дәуірінің алғашқы ескерткіші табылды: **Андроново селосынан**

Қос палаталы парламент өз жұмысын бастаған жыл: **1996 ж**

Қостанай аймағын Қазақстан құрамына қосу қажеттігін жан-жақты дәлелдеген қазақ зиялылары: **А.Байтұрсынов, М.Сералин**

Қыпшақ тілін үйренуде сөздік ретінде пайдалануға болатын шығарма: **«Кодекс Куманикус»**

Қытайда 267 жыл бойы билік құрған маньчжурлардың империясы: **Цин**

Қытайдағы Синьхай революциясы жылдары: **1911-1913 жылдар**

Қытайдағы тайпин көтерілісі болған кезең: **1850-1864 жылдар.**

М

Македония жерінде өмір сүрген тайпалардың шыққан тегі: **Фракиялық**

Мал бағудың көшпелі түрі қалыптасты: **қола дәуірінде**

Мао Цзэдун: **1918 жылы педагогикалық училище бітірді, 1966-1976 жж.**

«мәдеии революцияны» ұйымдастырып, жүзеге асырды, 1935 жылы ҚКП ОК Хатшылығының құрамына кірді, 1954 жылдан бастап ҚХР-ның торағасы болды, Шаоминь ауылындағы ауқатты шаруа отбасында дүниеге келді, Пекин университетінің кітапханасында жұмыс істеді

Махмуд Қашғари өмір сүрген жылдар: **1030-1090 жж**

Механика, физика, астрономия салаларында көптеген жаңалықтар ашқан ортағасырлық ғалым: **Галилео Галилей**

Мұздықтың ери бастау уақыты: **бұдан 13 мың жыл бұрын**

Мұсылман дінінің енуіне байланысты пайда болған ғимарат: **мешіт**

Н

Найман, керей, жалайырлардың негізгі мекендері: **Монғолияның орта және батысында**

Наймандарды қарақытайлардың үстемдігінен құтқарды: **Инанч-Білге**

Нидерландының Испанияға бағынған уақыты: **1556ж**

О

Оғыздардың құрамы 12 тайпадан тұратындығын жазды: **әл-Марвази**

Он бес мың көтерілісшісімен Торғайды қоршады: **А.Иманов**

Оңтүстік — батыс Жетісудың орталығы болған қала: **Тараз**

Оңтүстік Американың батысындағы Перу елін мекендеген халық: **Инктер**

Орта ғасырда Франциядағы екінші сословие өкілдері: **дворяндар**

Орта жүзде хан билігі жойылды: **1822 ж**

Орта тас ғасыры қамтитын кезең: **б.з.б. 12-5 мыңжылдықтар**

Орталық Қазақстандағы кейінгі палеолит ескерткіші: **Батпақ**

Орыс елшілері Семен Мальцев пен Третьяк Чебуков Казак хандығында болып қайтқан жылдар: **1569-1573**

Орыс елшісі Третьяк Чебуковты Түркістан қаласының маңында қабылдаған қазақ ханы: **Хақназар**

Орыс жерінде монғол-татар үстемдігі орнаған жылдар: **1240-1480 жж**

Орыс шаруаларын Жетісуға қоныстандыру туралы жаңа ереже..... ұсынысымен қабылданды: **Колпаковскийдің**

Орыс шаруаларын ішкі Ресейден Қазақстанға қоныс аудару жөнінде алғаш бастама көтерді: **Г.Колпаковский**

Ө

Өзбекстанның Тесіктас үңгірінен табылған адам: **неандерталь**

П

Парсы жазбаларындағы «сақ» сөзінің мағынасы: **Құдіретті еркектер**

Парсы патшасы Кирдің жорығын тойтарған Орта Азиядағы тайпа: **Сақ**

Патшалық Ресейдің I мемлекеттік, Думасында аграрлық мәселені көтерген депутат: **Бірімжанов**

Петербургте болып, II Александр патшаның таққа отыру сатанатына қатысқан күйші: **Тәттімбет**

Подполковник Лерхенің әскери тобы 1864 жылы қаласын басып алды: **Шымкент**

Польша азаттық күресінің өкілі, Абаймен шынайы дос болған тұлға: **С.Гросс**

Польша королі Ресейге басып кірген жыл: **1609 ж**

Поляк басқыншыларына қарсы Ресейдегі азаттық күресті ұйымдастырушылар: **К.Минин мен Д.Пожарский**

Р

Ресей Қытайдан Уссури аймағын толық қайтарып алды: **1860 жылы**

Ресейде ашылған халықтық мектептер жүйесі: **XVIII ғасырдың бірінші ширегі**

Ресейде бірінші күміс балқыту зауыты пайда болған қала: **Нерчинск**

Ресейде Мемлекеттік кітапхана құрылды: **1714 ж**

Ресейде Романовтардың монархиялық билігі құлатылды: **1917 ж. 27 ақпанда**

Ресейде Романовтардың монархиялық билігі құлатылды: **1917 ж. 27 ақпанда**

Республика астанасын Алматыдан Ақмолаға көшіру туралы президент Жарлығы шықты: **1995 ж. қыркүйек**

Республика Президентінің жарлығымен 1997 жыл ... деп жарияланды: **«Жалпы ұлттық татулық және қуғын-сүргін құрбандарын еске алу жылы»**

С

С.Датұлы бастаған көтеріліс кезінде өлтірілген Кіші жүз ханы: **Есім**

Садақ пен жебенің пайда болған дәуірі: **мезолит**

Саид ханның Шығыс Түркістанға көшіп кетуі.....ханның Жетісудағы билігін нығайтты:

Қасым

Сақ жауынгерлері киімінің түсі: **қызыл**

Сақ, сармат, үйсін тайпаларының келбеттері андрондықтарға ұқсас екендігін айтты:

О.Смағұлов

Сақтарға «өмір ағашы» дейтін арыстан бейнесі тарады: **Алдыңғы Азиядан**

Сақтардың өнеріне тән стиль: **аңдық**

Салықтың тек ақшалай түрі енгізілді: **1924 ж. қаңтар**

Самарқан өлкесінен Африкент аймағын сыйға алған қазақханы: **Тәуекел**

Сармат мәдениетінің дамыған өңірі: **Батыс Қазақстан**

Сәулет өнері өркендей бастады: **Қарахан мемлекетінде**

Семей қаласында кадеттер партиясы шығарып тұрған газет: **«Свободная речь»**

Семей қаласының негізі қаланған жыл: **1718ж**

Соғыс жылдары Қазақстанға көшіріліп әкелінген зауыт-фабрикалардың саны: **220**

Соғысқа дейінгі бесжылдықтар кезінде салынған зауыт: **Шымкент қорғасын зауыты**

Соғыстан кейін су және жылу электр стансылары салынған қалалар: **Өскемен, Құлсары, Алматы, Жезғазған**

Сыртқы саясатта көршілес мемлекеттермен бейбіт қатынас жасауды басты міндет санаған хан: **Хақназар**

Сырым Датұлы бастаған көтерілістің мерзімі: **1783-1797 жж**

Т

Танзимат реформасының кезеңдері: **1839-1870 жж**

Тастөбе шайқасы өтті: **1837 жылы қарашада**

Ташкент қаласының түбінде Абдаллах ханның әскерін ойсырата жеңген: **Тәуекел**

Тәуекел хан .. қаласының түбінде 1582 жылғы ұрыста Баба сұлтанның әскерін талқандады: **Түркістан**

Тәуекел хан 1598 жылы.....баса көктеп кірді: **Мәуераннахрға**

Тәуелсіз Қазақстанның Елтаңбасы мен Туының жаңа үлгілері қабылданды: **1992**

жылдың маусымында

Тәуке хан Оңтүстік Қазақстандағы қалаларда өзінің билігін бекіту үшін келіссөз жүргізді: **Бұхар ханы Субханқұлмен**

Тәуке хан тұсындағы билік жөнінде қалыптасқан атау: **«Алтын ғасыр»**

Тәуке ханнан кейін оның мұрагері Қайып хан қазақ мемлекетінің бұрынғы ұлылығын берік ұстап тұра алмады. Осы кезде әр жүздің өз ішінде жеке билік құрған хандар: **Кіші жүзде-Әбілқайыр, Ұлы жүзде-Жолбарыс, Орта жүзде-Болат, Сәмеке, Күшік**

Тәуке ханның орнатқан тәртібі бойынша соттық мансапты атқаруға тиіс болды: **хан мен рубасы билер**

Темучиннің бүкіл моңғол ханы Шыңғысхан болып жарияланған жылы: **1206 ж**

Төрттік одақ құрамына кірген мемлекеттер: **Германия, Австро-Венгрия, Түркия, Болгария**

Тұңғыш мұсылман партиясы құрылды: **1917ж**

Түркия Республикасы жарияланған жыл: **1923 ж**

Түркия Республикасының бірінші президенті: **М.Кемал**

Түркістан үкіметі Уақытша Кеңесінің Премьер-министрі және ішкі істер министрі болып сайланды: **М.Тынышпаев**

Түріктердің тарихи дастандары: **«Күлтегін», «Тоныкөк»**

У

Урарту мемлекеті қалыптасты б.з.б.....ғасырда: **IX**

Урарту мемлекетінің астанасы Тушпа қаласы орналасты: **Ван көлінің жағасында**

Ұ

Ұлттар Лигасы Кеңесінің тұрақты мүшелері — бірінші дүниежүзілік соғыстағы жеңімпаз державалар: **АҚШ, Англия, Франция, Италия, Жапония**

Ұлы хас хажип атағы бар, орта ғасырлық белгілі ақын: **Жүсіп Баласағұни**

Ү

Үйсін атауы қытай жазба деректерінде ... бастап кездеседі: **б.з.б.2 ғ**

Үйсін атауының Қытай жазбаларында кездесе бастаған уақыты: **Б.з.б. II ғ**

Үнді оқымыстылары жердің шар тәрізді домалақ екенін білді: **б.з. V-VI ғғ**

Үндістанда Р.Ганди үкіметі кезінде «Неру бағытына» енгізілген жаңалықтар: **ерікті нарықтық қатынастарға бетбұрыс басталды, шетел капиталына қосымша жеңілдіктер берілді, Пенджаб пен Ассамдағы ереуілшілермен келісімдер жасалынды, экспортқа жарамды өнім шығаратын өндірістерді дамыту көзделді**

Ф

Феодалдық құрылыстың басты белгісі: **жердің негізгі табыс пен байлық көзіне айналуы**

Феодалдық сатыға кірмеген топ: **шаруалар**

Франк империясының өмір сүрген жылдары: **800-843 жж**

Франция республика болып жарияланды: **1792 ж. 22 қыркүйек**

Франциядағы Шілде монархиясының жылдары: **1830-1848 жж**

Х

Хан алдында шешілген дауда жауапкерден ханға тиесілі болатын мал — мүліктің ... пайызы: **10**

Хантаудың солтүстік-шығысын мекендеді: **Жәнібек**

X-XII ғасырлардағы көлемі жағынан ірі қалалар: **Испиджаб, Отырар**

X-XII ғасырлардағы қала құрылысының ерекше жүйесі: **мешіттердің пайда болуы**

XIX-XX ғғ. бас кезінде Қазақстанда халыққа білім беру бағыты: **зайырлы, діни**

XI-XII ғғ. Тараз қаласының маңында тұрғызылған әйгілі кесене: **Айша бибі**

Цин империясы билеушісінің титулы: **Боғдыхан**

Ш

Шамамен X-XI ғасырларға жататын, күйдірілген кірпіштен шаршылап салынған кесене: **Бабаджа-қатын**

Шамамен бұдан 1 млн. жыл бұрын өмір сүрген адам: **питекантроп**

Шотландық экономист Адам Смиттің экономикалық теориясының мәні: **Адам жеке мүддені ойлай отырып, қоғамды байытады**

Шырақ есімді сақ жауынгерінің ерлігі туралы жазған грек тарихшысы: **Полиэн**

Шірік-Рабат қаласының орналасқан жері: **Қызылорда маңы**

І

Ірбіт жәрмеңкесінің негізгі тауары: **Құл**

Ішкі Орданы құру туралы жарлыққа қол қойған орыс патшасы: **I Павел**

Э

Экономика саласына елеулі өзгеріс енгізген ғалым зерттеуші: **М.Фридмен**

Ю

Юкатан түбегін мекендеген халық: **Майялар**

ЮНЕСКО Астана қаласын «Бейбітшілік қаласы» деп атаған жыл: **1999 ж**

Я

Ява аралынан табылған ежелгі адамның түрі: **Питекантроп**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Қазақстандағы отаршылдық саясаттың ауыр мұрасы — өлкенің жекелеген әкімшілік-аумақтық бөліктердің арасында бөлшектеніп кетуі еді. Қазақ АКСР-інің құрылуы қазақтар мекендеген барлық жерлерді біріктіру проблемасын қойды.

Сан мен ғасыр

1920-шы жж. басында солтүстік облыстармен бірігіп бір республиканың құрамында болу тілегін білдірді: **оңтүстік және оңтүстік-шығыс Қазақстандағы қазақтар**

1920-шы жж. Қазақстанның экономикалық күш-қуаты артты себебі: **қазақ жерлерін біртұтас қазақ мемлекетіне біріктіру аяқталды**

Қ

Қазақ АКСР-да қазақтардың үлесі болды: **61,3%**

Қазақстанның батысы мен солтүстігінде және Батыс Сібірде шекаралық межелеу болып өтті: **1921 ж**

Т

Түркістанның құрамына кірген Жетісу мен Сырдария облыстарын Қазақстанға қосу жөніндегі идея пайда болды: **1918-1920 жж**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

XX ғ. басында Қытай капитализмі әлсіздігіне қарамай, өзінің даму кезеңіне көшті. Ал

маньчжур әулеті бұл ілгерілеуде ұлттық капитализмнің дамуына жағдай жасай алған жоқ. Қытай капитализмінің дамуына шетелдіктердің Қытайдағы отарлау саясаты да кедергі болды. XX ғ. бас кезінде Қытай кәсіпкерлері шетел тауарларына бойкот жариялап, көтеріліс ұйымдастырды. Ауылдарда салық төлеуден бас тартқан «ашаршылық бүліктері» де өсе түсті. Сунь Ятсен басқарған революциялық ұйымдардың әрекеті жандана түсті.

Сан жәнеғасыр

1912 жылы 12 қаңтарда Қытайда: **Цин империясының соңғы императоры Пу И тақтан түсірілді**

Қ

Қытай Республикасы ресми жарияланды: **1912 ж**

Қытайда маньчжурлардың билік еткен уақыты: **267**

С

Синьхай революциясының тарихи маңызы: **монархиялық билік жойылды**

Сунь Ятсен тұжырымдаған халықтық принцип: **ұлтшылдық**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Бүгінде жас қазақ мемлекетінің астанасы ретінде әлемді тамсандырып отырған қала — Астана. Ол Есіл өзенінің оң жағасындағы жазық жерге орналасқан және Есіл өзенінің көшкен ел аттылы-жаяу өте беретін бұл тайыздау жерін Сарыарқа қазақтары Қараөткел деп атаған. XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың басында өмір сүрген орыстың көрнекті ғалымы Қараөткелде қазақтардың астанасы болатынын, онда дербес жоғары оқу орны ашылатын күнді кездейсоқ армандамаған болуы керек.

Астана — Еуразия жүрегі:

Сан және ғасыр

1999 жылы ЮНЕСКО-ның шешімі бойынша Астана: **«Бейбітшілік қаласы» деп атады**

А

Ақмолаға ресми түрде округтік қала мәртебесі берілген уақыт: **1862 жыл**

Астанадағы биіктігі 91 метр көкке ұмтылып тұрған құрылыстың атауы: **«Қазақ елі»**

Қ

Қараөткелде қазақтардың астанасы болатынын болжаған, XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың басында өмір сүрген орыстың көрнекті ғалымы: **Г.Потанин**

Р

Республика президентінің Жарлығы бойынша ел астанасы Алматыдан Ақмолаға көшетіндігі хабарланған уақыт: **1995 жыл қыркүйек**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Ортағасырлық Италияда өзіндік өшпес із қалдырған қалалардың бірі Флоренция болды. Сауда жолдарының тоғысқан торабында орналасқан Флоренция XI ғасырдан бастап банк ісінің, сауда мен қолөнер кәсібінің маңызды орталығына айналды.

Флоренция XIV ғ. соңы

Сан мен ғасыр

1293 жылы Еуропада бірінші рет қабылданған әділеттік ережелері деген конституция бағытталды: **дворяндыққа қарсы**

1378 жылы Флоренцияда: **жалдамалы жұмысшылардың көтерілісі болды**

Т

Тарихтағы бірінші жұмысшы ереуілі болды: **1345 ж**

Ч

Чомпилер: **жалдамалы жұмысшылар**

Ф

Флоренцияда алтын флоринақшасы шығарыла бастады: **1252 ж**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

XIX ғасыр Қазақстан үшін Ресей империясына тұтастай бодан болуымен ерекшеленеді. XX ғасырдың басында ол шикізат өңдейтін әрі сауда рыноғы болып танылған отарлы өлке санатында жалпыресейлік шаруашылық кешенінің құрамды бөлігіне айналды.

Қазақ халқы отаршылдық езгіге мойынсұнып отыра бермеді, үнемі қарсы әрекеттер жасаумен болды. Азаматтық қарсыласудың жалпылама сипат алу көрінісі патшаның 1916 жылғы маусым Жарлығына байланысты туындады. Бұл қозғалыстың негізгі себебі- ұлттық және әлеуметтік езгінің халықтың кегін қайнататын деңгейге жетуінде еді.

Қазақ халқының 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалысы басылып тасталды. Бірақ ол

тарихтан ізсіз кеткен жоқ: халық бұқарасының ұлттық санасын оятты, отаршылдыққа қарсы күрес тәжірибесін молайтты, саяси аренаға қазақ зиялыларының демократиялық бағыттағы күрескер тобының өсіп шығуына тікелей ықпал етті.

1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс:

Д

Дала ақсүйектерінің 9 өкілі хан көтерілген жер: **Ырғыз, Торғай уездерінде**

Ж

«Жұрт сеңдей соғылды, түнде ұйқыдан, күндіз күлкіден айырылды» деп жазған:

М. Дулатұлы

Жазалаушыларды әшкерелеп, патша үкіметін және Түркістан мен Дала өлкесінің отаршыл әкімшілігін сынға алған: **А. Керенский**

Қ

Қазақстанға Ресейден 2млн 400 мың адам әкеліп қоныстандырылды: **1907-1912 жылдары**

Т

Түркістан өлкесінде атылған адам саны: **347**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Католик діні адамды күнәдан шіркеу ғана құтқара алады деп уағыздады. Шіркеу күнәні кешіру грамоталарын сатты, халықтан салық жинады. Католиктік шіркеудің озбырлығы халықтың наразылығын тудырды. Католикшіркеуіне қарсы қозғалыс Германия тарихына реформация деген атпен енді.

А

«Аугсбергтік дін ұстану» деген құжат бойынша: **шіркеудің бастығы жергілікті кінәз деп есептелінді**

К

Кінәздер мен императордың арасындағы Аугсбург бітім жасалынды: **1555 жылы**

М

Мартин Лютер: «Адамдар күнәдан шіркеу қаулыларының, папа үкімдері мен нұсқауларының күшімен құтылмайды, күнәдан құтылудың басты жолы.....», — деді: **киелі кітапты оқу, оған толық сену**

Т

Томас Мюнцер: **дворяндар мен кінәздерді қамалдарымен қоса күл-талқан етуге шақырды**

Ш

Шіркеудің әлеуметтік-саяси құрылымына өзгерістер енгізуді талап еткен қозғалысты бастаған университет профессоры: **Мартин Лютер**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Ежелгі Иранның бағзы заманында жазылған «Авеста» деп аталатын қасиетті кітабында «Вэсаканың ержүрек ұлдары ең биік, бәрінен жоғары тұрған Канха қамалының алдында құрбандық берді» деп жазылыпты. Бұл ел Қытаймен және Үйсіндермен көршілес жатқан қаңлы елі туралы екен. Қытай елінің елшілерінің бірі: «Қаңлылар өркөкірек, өжет келеді. Бізге басын иемейді. Орталық билік атынан келген өкілдерімізді үйсін елшілерінен төмен отырғызады. Олардың билеушілері мен ақсақалдарына тамақты алдымен береді, ал содан соң бізге таратады» деп баға берген екен.

Қаңлылардың қоғамдық құрылысы мен шаруашылығы:

Қ

Қаңлылар бөлінген иеліктер саны: **5**

Қаңлылар егіс алқаптарын суару үшін Шыршық өзенінің оң жағалауынан тартылған арық: **Зах**

Қаңлыларда қайтыс болған адамды киімімен жерлеген аймақ: **Қауыншы мәдениетіне жататын аймақ**

Қаңлылардың астанасы: **Битянь**

Қаңлылардың орналасқан аумағы арқылы Ұлы Жібек жолы өтті б.з. 3-4 ғасырларында табылған теңгелер саны: **1300**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Венецияның күшеюі

Орта ғасырлардағы қала-мемлекеттердің ең қуаттысы Солтүстік-Шығыс Италиядағы Венеция болды. Ол Еуропа мен Шығыстың арасындағы сауданың ірі делдалдық орталығына айналып, XI-XII ғасырларда теңізде үстемдігін орнатқан бай мемлекет дәрежесіне жетті.

Сан және ғасыр

XIII ғ. аяғынан бастап Венециядағы үкімет билігі бай көпестердің қолына көшті. Олар «үлкен кеңесті» сайлады. Кеңестің басында бүкіл өмір бойы сайланатын.....отырды:
дож

В

Венецияның қуаттылығы жағынан ең жоғары сатыға көтерілген кезі: **XIV-XV ғғ.**

Венецияның саудадағы басты бәсекелесі: **Генуя**

Венецияның саяси және экономикалық құлдырауының басты себебі: **ұзаққа созылған Венеция-түрік соғысы**

Ұ

Ұлы жазушы У. Шекспирдің шығармасындағы венециялық басты кейіпкер: **Отелло**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Тыңды қып- қызыл зиян санап, қазаққа жасаған қиянағ деп білетіндер баршылық. Тың игеру жылдарында жыртылмай қалған жерлер, ата қонысынан айырылмаған ел қалмады. Жерді тоздырды, елді бұзды. Малдың өрісін тарылтты. Орысты қаптатып, қазақ өз жеріне өзі кірме болып қалды.

Пайдасымен бірге зияны да болды. Соның қайсысы басым түскенін уақыт өткен соң таразылап, талдап байқасақ бір ғана мақтауға немесе даттауға келмейді. Тың игеру — шындығында, заманның күрделі құбылысы. Кең аймақта жүргізілген осы бір ұлы қозғалысқа сол кезде бүкіл ел, барлық халық араласты. Бір ғана ұлттың мүддесі, тіршілік қалпы ескеріліп жатпады. Онымен санасқан да жоқ. Осы кезде саясатта, экономика да осы талаптарға бағындырылғаны мәлім. Сөйтіп, қазақ жері «жүз тілді планетаға», «халықтар достығының лабораториясына» айналды. Жергілікті тұрғындар мен жаңадан көшіп келгендердің бастапқыда өзара тіресуі — табиғи нәрсе. Алайда, алғашқы тың игерушілер Қазақстан жеріне жас шағында келіп, олардың алдарында қандай қиындықтар тұрғындарын, осы қиындықтарды ингерноционалдық достық, қиялға берілген сезімдері, бірлігі және еңбекке деген жігерлі қарым-қағынасы арқылы қиындықтарды жеңді десе болады.

Тың игерудің жетістіктері мен зардаптары.

Сан және ғасыр

1954 жылы Қазақстанда жоспар артығымен орындалып, жыртылған жер көлемі: **6,5 млн га**

А

Астық өндіруде сақталған әдіс: **Экстенсивті әдіс**

Т

Тың игеру жүргізілген облыстар: **Ақмола, Көкшетау, Павлодар, Қостанай, Торғай, Солтүстік Қазақстан**

Тың игеру кезінде астықтың өзге түрлерін де көгеру жоспарланды. Күріштен рекордты өнім алған: **Ы. Жақаев**

Тың игеру экономиканың өзге салаларының дамуына да оңды ықпал етті. Қазақстанда жаңадан пайда болған қалалар мен қала тұрпатты поселкелер саны: **15 қала, 86 қала тұрпатты поселке**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Шіркеу және дін қызметшілері

Алғаш христиан шіркеуін Рим епископы (V ғасырдан бастап «папа») басқарды. 395 жылы Империя Батыс және Шығыс болып бөлініп кеткеннен кейін, Византиядағы шіркеу басшысы императорға тәуелді Константинополь патриархы болды. Бірақ XI ғасырдың ортасына дейін христиан шіркеуі біртұтас деп саналды. Дегенмен екі шіркеу арасындағы айырмашылықтар ұлғая түсті.

Сан және ғасыр

IX ғ. ортасынан бастап екі ғасыр жуық уақытқа созылған папа билігінің әлсіреу себептерінің бірі: **Франк империясының ыдырауы**

Б

«Біз барлық халықтар мен патшалықтарға үстемдік етуге жаралғанбыз», деген Рим папасы: **III Инокентий**

Батыс пен Шығыс шіркеулері біржолата бөлінді: **1054 ж**

Қ

Қасиетті Рим империясы құрылғаннан кейін папалар тағайындалды: **тек герман императорларының қалауы бойынша**

Ш

Шығыс шіркеуі: **рәсімдерді әр ұлттың өз тілінде аткаруына рұқсат берді**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

XIX ғасырдың 20-30 жж. реформалардың кемшілігін Осман империясының билеушілері

арасындағы терең ойлы, көреген қайраткерлер жақсы түсінді. Олардың арасында еуропалық қоғам құрылымымен жете таныс, білімді мемлекет қайраткерлері де болды. Сондай қайраткерлердің бірі II Махмұдтың сеніміне ие болған Мұстафа Решид паша (1800-1858) еді. Мұстафа Решидтің жетекшілігімен жаңа реформаның жоспары жасалынды.

Сан және ғасыр

1865 жылы құрылған «Жаңа османдар» жасырын ұйымының жетекшісі: **Намык Кемал**

1876 ж. оқиғаның белгісі ретінде 1895 ж. шығарылған түрік ашық хаты. Ортада сұлтан II Абдул-Хамид, Ұлы уәзір және ичперияның жоғарғы дәрежелі шенеуніктері. Ортадағы әйел адам шыншыр бұғаулардан босанып, құлдықтан құтылған Түркияны бір белгісі ретінде берідген. Аспанда ұшып жүрген періште Француз революциясына меңзеп тұр. Оның ұраны: «Бостандық, теңдік, бауырластық». Бұл оқиға Стамбул қаласында болып жатыр.

Танзимат реформаларының бірінші кезеңі: **1839-1853 жж**

М

Мустафа Решид паша Мустафа Решидтің мақсаты: **түрік өкіметінің еуропалық державаларға тәуелділігіне тежеу қою**

Т

Танзимат реформаларына дейін мұсылман емес халықтар: **мемлекеттік қызметке алынбады**

Танзимат реформаларының кейбір идеяларына мұсылмандардың наразы болу себебі: **діні басқа халықтардың мұсылман түріктермен теңестірілуі**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

- Ата, біздің қазақ тіліміз қалай қалыптасқан?
- Балам, Қазақ тілі Қазақстан жерін мекен еткен, тегі жағынан бір-біріне жақын қаңлы, үйсін, қыпшақ, арғын, найман, керей, алшын т.б. тайпалардың тілдері негізінде қалыптасқан. Бұл кездегі тайпалардың ауызекі сөйлеу тілімен қатар әдеби жазба тілі де болған. Қазақтың тілі қоғамдық өмірге байланысты туған жаңа сөздердің есебінен байи түсті. ХҮ ғасырда қазақ тілі өзіне тән ерекше белгілері бар, дербес тілге айналды. Осы ғасырларда қазақ даласында өмір сүрген тайпалар әдеби туындыларды өздерінің тілдерінде де жазып таратыпты. Бірақ, басты рөл атқарған «көне қыпшақ тілі» болған екен.

Тегі жағынан бір-біріне жақын тайпалардан қалған жазба шығармалар:

Е

«Ер Көкше», «Базар батыр» поэмалары казак халқынын арасына тарады: **Керей тілінде**

К

«Кодекс куманикус»: **Қыпшақ тілінде тараған**

Н

«Наһжи эл Фарадис» қазақ халқының арасына тарады: **Кердері тілінде**

Т

«Талас ескерткіштері»қазақ халқының арасына тарады: **Дулат-үйсін тілінде**

Тіл ғылымын зерттеуінілердің пікіріне қарағанда ,«Едіге», «Ерсайын» жырлары қазақ халқының арасына тарады: **Алшындар арқылы**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Табиғи шаруашылықтың үстемдік жасауы, феодалдық Киев Русі мемлекетінде ішкі байланыстың әлсіреуі орыс жерінің бірнеше кінәздіктерге бөлінуіне жеткізгені белгілі. Сөйтіп, XII ғасырдың 30-жылдарынан бастап ежелгі Киев Русі мемлекеті Киев, Владимир-Суздаль, Чернигов-Смоленс » т.б. кінәздіктерге бөлініп кетті.

Киев Русінің ыдырауы

Сан және ғасыр

1147 жылы бүгінгі Ресейдің астанасы Мәскеу қаласын салдырған кінәз: **Юрий Долгорукий**

А

А. Васнецов. «Двор удельного князя. Кінәз ауласы». Всеволод Юрьевич Большое Гнездо (1176-1212) тұсында орыс жерініңсаяси дамуына әсерін тигізген кінәздік: **Владимир-Суздаль**

Г

Галич-Волынь кінәздігінің оңтүстік-батысында орналасқан ел: **Литва кәніздігі**

Ұ

Ұлы Новгород кінәздігі жерінде орналасқан қала: **Псков**

Я

Ярослав Осмомысл (1153-1187). Галич-Волынь кінәздігі Ярослав Осмомысл дүниеден өткеннен кейін: **Галич және Волынь болып екіге бөлінді**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Қортық Пипин

Пипин Короткий (плод художественного воображения Нового времени).

Қортық Пипин франктер мемлекетіндегі жаңа әулеттің негізін қалады. Бірақ ол Пипиннің емес, оның әкесі Карл Мартелдің атымен Каролингтер (Карлдың латынша аты Карлоус болатын) әулеті деп аталды.

Ж

Жан Фуке. «Үлкен француз хроникасынан» миниатюра. Шамамен 1460 ж. Каролингтер әулетінің ең атақты королі: **Ұлы Карл**

Қ

Қортық Пипин король атағына қол жеткізді: **Құдай атымен сөйлеуге құқы бар Рим папасын пайдалану арқылы**

П

«Пипин сыйлығының» жұрнағы болып табылатын мемлекет: **Ватикан**

Ұ

Ұлы Карл. Франк империясы. 843 жылы Карлдың кіші ұлына тиесілі болған империя бөлігі: **батыс**

Ф

Франк империясының астанасы: **Ахен**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

XII ғасырда Сайрамнан шыққан діндар, шайқы Қожа Ахмет Йассауи Түркістан өңіріндегі кішкене ғана шаһарға қоныс тепті. Йассауи мекендеген шаһарда қылуат мешіт ашылғаннан бастап мұсылман дінінің сопылық ағымының орталығына айналды. Қожа Ахмет бүкіл мұсылман халқын ынтымақ пен бірлікке шақырған тамаша діни шығармаларын сонда жазды. Йассауи қайтыс болғаннан кейін оның денесі қойылған қабірдің басына кішігірім кесене салып, шаһарға Иассы аты берілді. XI ғасырда Тоқтамыс Иассыны шауып, Ахмет Йассауидің кесенесін талқандап, ішіндегі құнды да, қасиетті мұраларын тонап кетеді. Бірақ көп ұзамай оның ізімен қуып барған Әмір Темір

Алтын Орданың астанасы Сарайды талқандап, тонаудан жиналған қазынаға Қожа Ахметтің басына зәулім кесене тұрғызады. Кесененің жалпы құрылысы:

А

Ахмет Йасауи кесенесі бөлмелерінің ішіндегі негізгісі: **Кітапхана**

Ахмет Йасауи кесенесінің биіктігі: **37,5 м**

Ахмет Йасауи кесенесінің ішіндегі үлкенді-кішілі бөлмелер саны: **35**

З

Залдың ортасында тұрған тайқазанның жасалған мерзімі: **1399 жылы**

К

Көрхананың үстіне қатпарлы күмбез орнатылған. Күмбездің барабандарында салынған өрнек: **Араб жазуымен өрнектелген**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Леонардо да Винчи (1452-1519 жж. немесе 1456-1519 жж.) – Италияның қайта өркендеу дәуірінің аса ірі қайраткері және оның негізін қалаушылардың бірі. Оның жан-жақты ғылыми және көркем шығармашылық қызметінің маңызы кейін оның қолжазбаларын жинақтап, үңіле түскенде ашыла түсті. Леонардо да Винчи тек ұлы суретші ғана емес, ұлы математик, физик, астраном, архитектор және инженер болған.

А

Аждаһа қалқаны

Ұлы суретшінің алғашқы қарымы туралы мынандай аңыз бар. Әлдебір шаруашылықтың қожайыны Леонардоның әкесіне інжір ағашынан жасалған қалқанын табыстап тұрып, тәуірлеу суретші тауып, қалқанның бетіне өрнек салдырып беруге өтініш қылады-мыс. Ал басы артық жұмысқа бола бас қатырғысы келмеген Пьеро бұл шаруаны ұлына тапсырады. Содан, қалқанға көзі түскен кісінің зәресі зәр түбіне кетсе деген ой иектеп, Леонардо, жылан мен құбыжық кейіпті құрт-құмырысқаларға қарай отырып қалқанның бетіне қиял ғажайып аждаһаның суретін салған екен. Ертесіне расында баласының қолынан шыққан дүниені көріп, қайран қалған әкесі.....: **оны бейнелеу өнеріндегі кватроченто тәжірибесін ұстанушы Андрео дель Верроккьоға жетектетіп қоя береді. Сөйтіп бозбала жігіт сол замандағы мен деген суретшінің шеберханасынан бір-ақ шығыпты**

Қ

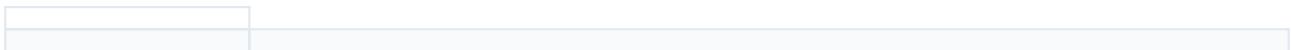
Қайта өркендеу дәуірінің суретшілері мен олардың туындыларын сәйкестендіріңіз: **1-С, 2-В, 3-А**

А — Леонардо да Винчи

В — Микеланджело Буонаротти

С — Рафаэль Санти

Л

Леонардо да Винчидің туындысына қатысты берілген мәтінді оқи отырып, ұлы суретшінің шығармасын белгілеңіз.

Суретте екі кейіпкер — Ана мен бала. Күн сәулесі түскен қос терезеден тау жоталары мен аспан әлемін торлаған бұлттар көрінеді. Суреттегі кейіпкер — жас ана. Оның албырт жүзі сабырлы, екі көзін баладан алмай, бізге белгісіз ой дариясына шомылғандай. Оймақ ауыз, қыр мұрынды әйел жүзінде сәл ғана күлкі ізі бар. Бірақ өзін-өзі тоқтатып, ұстамдылық пен сабырлылық көрсетіп отырған ананың ішкі дүние сыры бізге жұмбақ сияқты: **«Мадонна Литта»**

Т

Төменде ұлы суретшінің қылқаламынан туған туындысы берілген. Туындының аты: **«Өлім»**

Ұ

Ұрланып, үш жылдан кейін кездейсоқ жағдайлардың әсерінен музейге қайта оралған Леонардо да Винчидің көркем суреті: **«Мона Лиза»**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

Ертеде Алтайдан бастап, батыста Каспий теңізіне дейінгі жерлерді алып жатқан Түрік қағаны Бумын Қытай елімен бейбіт қарым-қатынас орнатады. Алайда ұзақ уақыт бойы Жужандардың қол астында тәуелді болады. Жужандардың тепкісін көрген түріктер енді оларға қарсы бой көтере бастауға бел буады.

Түрік қағаны Бумын мен Жужан билеушісінің арасындағы әрекет.

Ж

Жужан қағанаты билеушісінің түріктермен соғыстан кейінгі тағдыры: **Қол астындағы құлдарынан жеңілген масқараға шыдамай, өз-өзіне қол жұмсайды**

Жужан мемлекетінің билеушісі: **Анағұй**

Т

Түрік қағанаты мен жужандардың арасындағы соғыс болған жыл: **552 жыл**

Түріктердің жужандарға қарсы соғысудың амалын табу үшін Бумынның жужан билеушісіне елші жіберудегі мақсаты: **Қызын әйелдікке беруін талап етуі**

Түріктердің жужандарға қарсы соғысудың амалын табу үшін жіберген елшісіне Жужан билеушісінің берген жауабы: **«Менің есігімде темір балқытып жүрген құлдың қызымды сұрауға қалай дәті барды»**

Мәнмәтіндік тапсырмалар

VII ғасыр ислам дінінің өрлеп, христиан дінінің дағдарысқа ұшырау кезеңі болды. Келесі екі жүзжылдықта Батыстағы өмірдің барлық саласына Рим папасының жоғарғы билігі орнады. Мұндай тоталитарлық билік христиан әлемінің дағдарысын онан сайын күшейтті. Ислам беделінің өсуі христиандықтың көзіне шыққан сүйелдей болды.

Сан және ғасыр

1095 жылы II Урбан папа дінбасылар мен халықтың алдында сөйлеген сөзінде: **Иса табыты жатқан Иерусалимді мұсылмандардан азат етуге шақырды**

1270 ж. сегізінші крест жорығынан кейін Батыс Еуропа басқыншылары: **Мұсылман елдеріндегі барлық иеліктерінен айырылды**

К

Крест жорықтары	жылдары
-----------------	---------

Бірінші	1096	1099
Екінші	1147	1149
Үшінші	1189	1192
Төртінші	1202	1204
Бесінші	1217	1221
Алтыншы	1228	1229
Жетінші	1248	1254
Сегізінші	1270	

Кресшілердің құдайдың мүрдесін азат ету үшін күресушілер емес, өздерінің баюын ғана ойлайтын тонаушы басқыншылар екенін анық көрсеткен крест жорығы: **төртінші**

Крест жорықтарының Батыс Еуропа елдеріне тигізген пайдалы жақтарының бірі: **ауық-ауық моншаға түсіп тұруды үйренді**

Т

Төртінші крест жорығын ұйымдастырған Рим папасы: **III Иннокентий**

ПЕДАГОГИКА

«Ақпаратты тарату және мәселелерді шешу мақсатында ой бөлісу» сипаттамасына тән білімді игеру үлгісі (Александр): **+++талқылау**

«Бастаған істі аяғына дейін жеткіз, өз әрекетіңді жоспарла» ережесі қай принципке жатады: **+++жүйелілік**

«Жаңа педагогика» тәсілдемесінің аясында ақпараттық — коммуникациялық технологияларды қолдану барысында оқушылар: **+++сайтта ақпаратты жариялайды**

«Жаңа педагогика» тәсілдемесінің аясында ақпараттық — коммуникациялық технологияларды қолдану барысында оқушылар: **+++электронды поштаны қолданады**

«Жеңілден ауырға, белгіліден белгісізге, қарапайымнан күрделіге» деген ереже қандай принципке жатады: **+++бірізділік пен жүйелілік**

«Көпіршелер» деп саналу үшін оқыту мен оқуда қарастырылатын жағдайдың бірі: **+++оқушыларға өз бетінше орындай алмайтын тапсырманы орындауға мүмкіндік беру**

«Оңайдан қиынға» ережесі қай принципке жатады: **+++түсініктілік**

«Жаңа педагогика» тәсілдемесінің аясында ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану барысында оқушылар: **+++электронды тасығышқа ақпаратты сақтайды.**

«Мұғалім сабақта білім әліменіе терезе ашып қана қоймай, өзіне де көрсетеді, оқушылар алдында өзінің рухани әлемін, рухани байлығын ашады»: **+++В.А. Сухомлинский**

«Мұғалімдерге ең тамаша міндет жүктелген, Күн астында одақ тұрған ешнарсе жоқ» деп жазған: **+++Я.А.Коменский**

Lesson study кезеңдерінің бірі — «Қатысушылардың өткізілген сабақ бойынша оқушылардың оқу үдерісіне қатысты барлық нәтижелерін жүйелеп, талдауы». Осыдан кейінгі кезең: **+++Зерделенген мәселелерді негізге ала отырып, келесі Lesson Study-ді жоспарлау**

Авторитарлы тәрбие, либералды тәрбие, демократиялық тәрбие, еркін тәрбие. Қандай белгілер бойынша жіктелген: **+++өзара қарым — қатынас стилі бойынша**

Адам тәжірибесінің толық тізімі алғаш сақталатын жады түрі: **++++эпизодты**

Адамгершілік тәрбиесі: **+++ жалпыадамзаттық құндылықтарды игеру**

Адамгершілік тәрбиесінің міндеттері: **+++ Адамдарға құрмет сезімін дамыту**

Адамгершілік, еңбек, ақыл — ой, физикалық тәрбие – бұл: **+++ тәрбиенің бағыты**

Адамзаттың жинақтаған тәжірибесі, заттар мен құбылыстарды, табиғат пен қоғам заңдарын тану нәтижесі: **+++білім**

Адамның ғылыми фактілерді, ұғымдарды, ережелерді, заңдарды, қағидаларды түсінуі, есінде сақтауы және қайта жаңыртуы ол: **+++білім**

АКТ қолдануда «көрсету» оқыту аспектісін қолданудың мысалы: **+++оқу және талқылау мақсатында оқушылардың жұмыстарды алмастыруы**

Александрдің зерттеуіне сәйкес диалогтың бес үлгісіндегі механикалық есте сақтау: **+++ үнемі қайталап отыру арқылы фактілерді, ойларды жаттау**

Ата — анасынан ұрпақтарына қандай да бір белгілердің, ерекшеліктердің берілуі: **+++ тұқым қуалаушылық**

Аударма жасау, интерпретация, экстраполяцияны қамтитын Блум таксономиясының кезеңі: **+++ Түсіну**

Әр сабаққа дайындалу үшін ең алдымен оның мақсатын анықтауды талап ететін

принцип:+++ **мақсаттылық**

Әрқайсысында анықталған тапсырмаларды шешетін әртүрлі және қайталанатын істердің көмегімен оқушылардың оқу іс — әрекетін басқару әдісі:+++ **жаттығу**

Әрқашанда пайымдау, қорыту және дәлелдеуді талап ететін оқыту әдісі:+++ **түсіндіру**

Б.Скиннер көзқарасы бойынша, адамдардың лайықты істері үшін ынталандару, лайықсыз қылықтарын елемей немесе жаза қолдану:+++ **оперантты шарттылы**

Бағалау арқылы оқуды жақсарту үшін енгізілуі тиіс бес түйінді фактордың бірі:+++**оқушылардың өзін — өзі бағалауға қатыстырылуы**

Бағалау мақсатында жүргізілген қадағалау нәтижелерінің интерпретациясы:+++ **алынған мәліметтердің мәнін анықтау**

Бағалаудың барлық түрлеріне тән үш сипаттама бар. «Интерпретация» сипаттамасына сәйкес мұғалім әрекеті: +++**Оқушының жауабын критерийге сәйкестендіру**

Бағалаудың барлық түрлеріне тән үш сипаттама бар. «Қадағалау» сипаттамасына сәйкес мұғалімнің әрекеті: +++**оқушының сұраққа жауабын тыңдау**

Бағалаудың барлық түрлеріне тән үш сипаттама бар. «Қорытынды»сипаттамасына тән мұғалім әрекетін көрсетіңіз:+++ **оқушының жауабына сәйкес шешім қабылдау**

Бағалаудың қай түрінде бір оқушының жетістіктерінің белгіленген нормаларымен немесе бірдей жастағы оқушылар тобының қол жеткізген деңгейімен ара — қатынасы салыстырылған соң қорытынды жасалады:+++**оқуды бағалау**

Балалар өздерінің сенім, біліміне сүйеніп, пайымдау жасай алады деген түсінікке негізделген оқыту ортасы:+++ **Оқушыға бағдарланған**

Балаларды сүйетін, жүрек қалауымен әрбір педагогтың қол жетерлік тәрбие мен оқытуда тұрақты жетілдіріп отыратын өнер:+++ **педагогикалық шеберлік**

балалардың қалай оқитынын мұғалімнің түсінуі

Баланы өз ықтиярымен оқыту – бұл:+++ **педагогикалық жаңашылдықтың идеясы**

Бейнелеу көрнекілігіне жатады:+++ **макет**

Белгілі бір жаңа енгізілімнің тиімділігіне баға беретіндей нақты критерий:+++ **жаңашылдық**

Белгілі бір тапсырманы орындаудың алдын ала игерілетін алгоритмдерін нақты пайдалануға негізделген ойлаудың түрі:+++ **репродуктивті**

Берілген мысал сұрақ қоюдың қайсысына тән? Асқар, ережені жақсы айттыңыз. Енді мысал келтіре аласыз ба?:+++ **сынақтан өткізу**

Блум таксономиясына сәйкес жаңа үлгідегі әртүрлі тәсілдермен элементтерді қиыстыру арқылы ақпаратты жүйелеу деңгейі:+++ **жинақтау**

Бұл өлшемге тән оқушыларда «қызығушылықты арттыру үшін қиынырақ ойын мен тапсырмаларға ұмтылу» байқалады: +++**күрделілікке деген сүйспеншілік**

Бұл үдеріс арқылы оқушылар түсіну, бақылау, оқу тәжірибесіне қадағалау қабілетін дамытады: +++**метатану**

Білім алушы мұғалімнің басқаруынан тәуелсіз болатын типті жүйенің сипатын:+++ **жұмыстың құндылығын айқындап, мақсатын, орындалу ұзақтығын, нәтижесін белгілейді**

Білім беру мазмұны: +++**ғылыми білімдер, іскерліктер мен дағдылар жүйесі**

Білім беру мазмұнын анықтайтын нормативтік құжаттар: +++**білім беру стандарты**

Білім берудегі инновациялық процестердің педагогикалық маңызды проблемасы: +++**озық педагогикалық тәжірибені зерттеу, жинақтау және тарату**

Білімді іс-әрекет негізінде қабылдап, оның өмірмен және практикамен байланысын тереңдетуді талап ететін оқытудың принципі: +++**белсенділік**

Білімнің педагогикалық аспектісі:+++ **Оқушыларға ғылымды оңтайлы түсіндіру тәсілі**

Бірегей, жоғары сапалы және дана нәтижелер шығатын тұлғаралық және тұлғаішілік үдеріс:+++ **шығармашылы**

Бітіруші түлектерге ұлттық біріңғай тестілеу өткізудегі бағалаудың мақсаты:+++ **стандартты бақылау және орындау**

В.В.Давыдов бойынша оқу іс-әрекетінің басты нәтижесі:+++ **теориялық сана мен ойлау**

Ғылыми — жаратылыс пәндері:+++ **физика, математика, химия, биология**

Ғылыми білімді игеру, арнайы және жалпы білімділік іскерлік пен дағдыларды қалыптастыру оқытудың қай функциясына жатады: +++**білімділік**

Ғылыми педагогикалық тәжірибеге баға беруде басшылыққа алынатын жаңашылдық:+++ **инновацияның негізгі критерийлері**

Дарынды және талантты балаларды анықтауда жоспарлауға көп уақыт жұмсап, бірақ жоспарды тез жүзеге асыра алуымен ерекшеленетін оқушының өлшемі:+++ **ойлау**

қабілетінің жылдамдығы

Дарынды және талантты балаларды анықтауды «өз білімін жетілдіру» өлшеміне сәйкес келетін балаларда көрініс табатын ерекшелік:+++ **олар өздерінің оқуларын реттей алады**

Дарынды және талантты оқушылардың білімін жетілдіру бойынша қызметтің бірінші кезеңі (Ренцулли мен Райс):+++ **жалпы зерттеу жаттығулары**

Дарынды және талантты оқушылардың ынталандыруға қатысты сипаттамасын көрсетіңіз:+++ **өзін-өзі сынайды, бағалай алады**

Дарынды, талантты балаларды тексеру парағы бойынша «Оқуда және проблемаларды шешуде балама шешімдерді көріп, қабылдай алады» деп анықталған өлшем:+++ **икемділік**

Дәйектілікті дамытуда АКТ қолдану және оқыту аспектісінің мысалы:+++**Талдау және бағалау**

Дж.Флейвелл бойынша, оқушыға білмеген тапсырманы орындауға кеңес берілмегендіктен, оқушының қабілеті жетіп тұрса да, тапсырманы орындай алмауы:+++ **өнімділік тапшылығы**

Дидактиканың нақты түсініктері:+++ **сабақ беру, оқыту, білім беру, оқу**

Ең үздік оқушыларды анықтайтын өлшемдерінің ішінен икемділік сипаттамасына сәйкес келетінін көрсетіңіз:+++ **тапсырманы орындауда балама шешімдерді көріп, қабылдай алады**

Ең үздік оқушыларды анықтауға көмектесетін сипаттамалар ішінен «ақпаратты толықтырып, олардың қайшылықтарын анықтай алатын және оның мәніне тез жететін» өлшем: +++**мәселені шешу**

Ең үздік оқушыларды анықтаудағы «өз білімін жетілдіру» сенімді өлшемнің сипаттамасы:+++ **Олар өздерінің оқуларын реттей алады**

Ең үздік оқушыларды анықтаудағы икемділік сенімді өлшемнің сипаттамасы:+++**басқаларға қарағанда ойлау қабілеттері жақсы ұйымдастырылған**

Есте сақтайтын ақпаратты танымал жерлермен байланыстырып елестетуге негізделген әдіс:+++ **орын әдісі**

Жағымсыз істердің алдын алатын, өзінің және басқалардың алдында кінәлі сезінуге шақыратын әдіс:+++ **жазалау**

Жазалау әдістерін таңдауда ескеретін жағдайлар:+++ **оқушының жасы**

Жазалау әдісі:+++ **келеңсіз қылықтарды шектеп, тежеу үшін қолданылатын педагогикалық ықпал**

Жаңа білімдерді, әдістерді және ережелерді түрлі нұсқада пайдалану Блум таксономисының қай қадамына сәйкес:+++ **қолдану**

жаңа оқулықтың пәнді оқытудағы тиімділігін тәжірибе жүзінде сынақтан өткізудегі бағалау мақсаты:+++ **бағдарлама мазмұнын бақылау**

Жарыс әдісі:+++ **өз нәтижесін басқалармен салыстыра отырып, тұлға қасиеттерін қалыптастыру және бекіту**

Жаттап алынған білімді тексеруге арналған сұрақ:+++ **төмен дәрежелі**

Жеке балаға, сондай-ақ тұтас ұжымға тәрбиелік эсер етуге таңдаған әдістемелерді жүзеге асыратын білім, шеберлік, дағдылардың жиынтығы:+++ **педагогикалық технология**

Жеке тәжірибенің дамуы, басқалар жасаған тәжірибені және ғылыми басылымдарды меңгеру, қателер мен сынақтар әдісі, эксперимент:+++ **мектепті жаңарту жолдары**

Жеке тәжірибенің қағидалары, жалпы ережелер, ой мен ойлау, оқиға мен кейбір жағдайлар туралы еске алудың бір бөлігін айқындайтын жады түрі:+++ **семантикалы**

Жеке тұлғаны дамыту, базалық мәдениетін қалыптастыруда негізгі құрал болып табылады:+++ **білім беру**

Жекелеп оқыту:+++ **оқушылардың дербес ерекшеліктерін ескере отырып оқыту процесін ұйымдастыру**

Жетекші іс-әрекеті ойын болып табылатын жастық даму кезеңі:+++ **мектепке дейінгі жас**

Жинақталған мәліметтерді талдау, саралау, жинақтау және бағалау сияқты динамикалық үдерістер жүретін жады түрі:+++ **жұмыс**

Жорамалдарды растау, тексеру үшін деректерді жинау АКТ қолдану мен оқыту аспектісінің мысалы болып табылады:+++ **тестілеу және растау**

Зерттеу тәжірибелеріне сүйене отырып, педагогикалық жаңалықтардың мынадай критерийлері жиынтығын анықтауға болады: +++**жаңашылдық, оптималдық, жоғары нәтижелілік, тәжірибеде шығармашылықпен қолдану мүмкнідігі**

Зерттеушілік әңгіме жүргізу кезінде оқушылардың әрекеті:+++ **айтқандарын дәлелдейді**

Идея қайталанады және жасалады, бірақ үнемі мұқият бағалана бермейтін әңгіме түрі:+++ **кумулятивтік әңгіме**

Инновациялық білім беру үдерісінің негізінде педагогиканың басты мәселесі:+++ **педагогикалық тәжірибені зерттеу және психология мен педагогика ғылымының жетістіктерін тәжірибеге жеткізу**

Инновациялық педагогикалық технологиялар:+++ **мұғалімдердің даралығын жетілдіру, оларға кәсіби іс — әрекет аумағында жаңашылдық тұрғысынан шығармашылықпен жұмыс істеуге мүмкіндік беретін арнайы білім, білік және дағдның көмегімен меңгеру арқылы мұғалім шеберлігін қалыптастыру**

Инновациялық процестердің маңызды проблемасы ол:+++ **Педагогикалық-психологиялық ғылымдардың жетістігін практикаға енгізу**

Компьютерлік бағдарламалауда құжаттарды ашу және мұрағаттау үдерістерін білуді қамтитын білім саласы:+++ **технологиялық білім**

көзқарасын қалыптастыратын ғылыми білімдер жүйесімен қарулану

Көру (визуальды), есту (аудиалды) құралдары арқылы оқушылардың сезім мүшелеріне әсер ететін оқыту принципі:+++ **көрнекілік**

Көру визуалды, есту аудиалды құралдары арқылы оқушылардың сезім мүшелеріне әсер ететін оқыту принципі:+++**көрнекілік**

Курс тарауы аяқталғаннан кейін оқушылардың өз бетімен орындайтын лабораториялық жұмысының кешендісі:+++ **практикумдар**

Қазақ балаларын оқыту, оларға білім беру мәселелерін көтерген кім:+++ **Ы.Алтынсарин**

Қайта тәрбиелеу адамның қандай қасиеттерін жоюдан басталады:+++ **жағымсыз**

Қалай жүгіру, шанышқыны қолдану, қаламмен жазу туралы білімімізді сақтауға жауап беретін жады түрі:+++ **рәсімдік**

қамтамасыз ету

қатынастар

Қоғамдық түрдегі тәрбие принципінің талаптары:+++**азаматты тәрбиелеу**

Қоғамдық түрдегі тәрбие принципінің талаптары:+++ **азаматты тәрбиелеу**

Қолдану ерекшелігі мен орнына байланысты жаңалық енгізудің түрлері:+++ **технологиялық, әдістемелік, ұйымдастырушылық**

Құқықтық тәрбие нәтижелілігінің басты көрсеткіші болып табылады:+++ **құқықтық сананы қалыптастыру деңгейі**

Құқықтық тәрбие негізі:+++ **отбасы**

Қызығушылықты арттыру үшін қиынырақ ойын мен тапсырмаларға ұмтылатын оқушыға тән өлшем:+++ **күрделілікке деген сүйспеншілік**

Л.С.Выготский зерттеулерінің теориялық атауы:+++ **мәдени-тарихи даму теориясы**

Л.Шульман құзырлы мұғалімге тән үш белгіні көрсеткен. Соның бірі болып табылатын оқытудың тәжірибелік дағдыларының сипаттамасы:+++ **оқушылардың білімін бағалау, ынталандыру, сабақты жоспарлау әдістемелерін меңгеруі**

Латын тілінен аударғанда «бағалау» термині:+++ **«білім алу»**

М.Чиксентмихайдың «Өзіндік мақсат» сызбасы бойынша дағдысы жоғары оқушыға төмен міндет қоюдың нәтижесі:+++ **зерігу**

Мақсатты аудитория сипаты мен бағалау стратегияларын білуді қамтитын білім саласы:+++ **Педагогикалық білім**

Мектеп бітіруші түлектерге мемлекеттік емтихан өткізудегі бағалаудың мақсаты:+++ **стандартты бақылау және орындау**

Мектеп жағдайында пайдаланып, арнайы құралдармен жабдықталған кабинеттерде мұғалімнің басшылығымен оқушылардың табиғи құбылыстарды, заттарды зерттеуін қамтитын оқыту әдісі:+++ **лабораториялық жұмыс**

Мектеп шеберханасында, оқу-тәжірибе участігінде, оқушылардың өндірістік бригадаларында оқытуды іске асыруға бағытталған оқыту әдісі:+++ **практикалық жұмыстар**

Мектептен және сыныптан тыс тәрбие жұмыстарын ұйымдастырушының міндетіне жатпайды:+++ **сабақ кестесін жасау**

Мемлекет саясатының өзекті мәселелерінің бірі:+++ **халыққа білім беру ісін жетілдіру**

Меңгерген білім мен өмірлік тәжірибе негізінде тез, нақты, саналы орындалатын практикалық және теориялық іс-әрекетке даярлық:+++ **білік**

Метатануды өлшеудің екінші өлшемі:+++ **тапсырмаға бағытталған**

Мұғалім басты тұлға болу үшін оған қойылатын талаптар:+++ **педагогикалық әдеп және ұстаздық шеберлік**

Мұғалім қызметіндегі оң нәтижелердің барынша тұрақтылығын білдіретін педагогикалық инновацияның критерийі:+++ **нәтижелілік**

Мұғалім қызметіндегі сындырлы оқыту теориясына сәйкес маңызды басымдықтардың бірі:+++ **Оқушылардың сабақты қабылдау ерекшеліктерін түсіну**

Мұғалім қызметінің инновациялық бағыттылығы:+++ **психологиялық-педагогикалық зерттеулердің нәтижесін педагогикалық қызметтің тәжірибесіне ендіру**

Мұғалім өз пәнінен оқушының тұлғасын қалыптастыру құралына, өзін — өзі тәрбиелеу, өзін-өзі дамыту және өздігінен білім алу құралдарына айналдыра алатын білімдік деңгей:+++ **іс-әрекет пен мінез құлықты жүйелік- модельдеуші деңгей**

Мұғалім педагогикалық іс-әрекет құралдары мен тәсілдерін пайдалануда ескішілдік танытатын стиль:+++ **пайымдаушы-әдісқойлық стили**

Мұғалім сабақты жоспарлауды:+++ **әрбір жеке сабақтың тақырыптық жоспарға сәйкестігін нақтылаудан бастауды**

Мұғалім тәжірибесі аймағында білімді жетілдіруге бағытталған ынтымақтастықтағы педагогикалық тәсіл: +++**сабақты зерттеу**

Мұғалім іс-әрекетінің нәтижелілігі:+++ **Тиімділігімен анықталады**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік: +++**Оқушының оқу материалын меңгеру тереңдігін байқау**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік: +++**өзінің сабақты түсіндіруі мен қойған сұрақтарына оқушылардың жауабын реакцияларын қабылдау**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік:+++ **балалардың психофизикалық күйлерін байқау**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік:+++ **оқушының жеке дара бейімділіктері мен қабілеттерін байқау**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік:+++ **оқушының материалды түсінуін, жұмыс қарқынын байқау**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік: +++**сабақ барысында өзінің мінез — құлқы мен сөйлеуін қадағалау**

Мұғалімге ағымдағы сабақты талдауға және қадағалауға негіз болатын педагогикалық іскерлік:+++**оқушының жеке тұлғалық және мінз-құлық ерекшеліктерін байқау**

Мұғалімдердің белгілі бір тәсілді қалай дамытуға болатындығын анықтау мақсатында

оқушылардың оқу үдерісін зерделеуі:+++ **сабақты зерттеу**

Мұғалімнің инновациялық іс – әрекеті:+++ **озық педагогикалық тәжірибелерді оқу — тәрбие үрдісіне енгізу**

Мұғалімнің қандай жоспарында оқушылардың әртүрлі сыныптан тыс іс-әрекеттері және басқа іс-шаралар көрсетіледі: +++**сынып жетекшісінің тәрбие жұмыс жоспарында**

Мұғалімнің озық педагогикалық тәжірибесінің жай тәжірибеден артықшылығы:+++ **логикасы, әдісі, тәсілі жағынан ерекше тиімді нәтиже береді**

Мұғалімнің сабаққа дайындығының бірінші кезеңі:+++ **сабақтарды тақырып бойынша жоспарлау**

Мұғалімнің субъект, пән жүргізуші, әдіскер, зерттеуші, оқушылардың іс-әрекетін ұйымдастырушы ретінде қарастырылуы:+++ **кәсіби педагогикалық позициялар**

Н.Мерсер балалардың сыныпта талқылау кезінде өз сөздерін дәйектеуінің үш түрін анықтаған. Соның ішінде зерттеушілік әңгіме сипаттамасын көрсетіңіз: +++**ұсыныстар сын тұрғысынан ойлау арқылы жалғасады**

Н.Мерсер зерттеуіне сәйкес, қатысушылар өзгелер ұсынған қандай да болсын идеяларды төзімділікпен тындайтын әңгіме түрі:+++ **Кумулятивтік**

Н.Мерсердің зерттеуіне сәйкес, ұжымдық әңгіме түсіну мен білім беруге қол жеткізу аясындағы табысты талқылауларда басымдыққа ие болатын әңгіменің түрі:+++ **зерттеушілік әңгіме**

Нақты іс-қимылдар арқылы дамитын және әрекеттерді қалай орындау керектігі туралы білімді сақтайтын жадының түрі:+++ **рәсімдік**

Нәтижеге қол жеткізуге мұғалім мен оқушының жұмсаған күшінің шығыны мен қолданылған тәсілдерінің тиімділігін анықтайтын педагогикалық инновациялық критерий:+++ **оптималдық**

Озық тәжірибенің ең жоғарғы деңгейі:+++ **жаңашылдық**

Ойын — тәрбиенің қай бөлімінің негізгі құралы:+++ **ақыл — ой**

Оқу бағдарламасы, пәндік мазмұн қамтылатын жоспар:+++ **ұзақ мерзімді жоспар**

Оқу пирамидасына сәйкес оқушылардың алған ақпаратты 30% есте сақтауына көмектесетін тәсілді көрсетіңіз:+++ **көрсетілім**

Оқу пирамидасына сәйкес оқушылардың алған ақпаратты 75% есте сақтауына көмектесетін тәсілді көрсетіңіз: +++**тәжірибе жасау**

Оқу пирамидасына сәйкес оқушылардың алған ақпаратты есте сақтауы үшін ең тиімдісі:+++ **өзгелерді оқыту**

Оқу сабақтарының стандартсыз формалары:+++ **сабақ-конференция, панарама-сабақ, интеграцияланған сабақ**

Оқу үдерісінің қалай жүретінін басқалардан гөрі жақсы біліп, өздерінің оқуын реттей алатын ең үздік оқушыны анықтайтын сенімді өлшем:+++ **өз білімін жетілдіру**

Оқу үдерісінің қатысушыларына жетістіктері мен дамуы туралы хабарлау:+++ **кері байланыс**

Оқу үдерісінің тиімділігін айқындайтын негізгі факторлардың бірі:+++

Оқу үдерісінің тиімділігін айқындаушы негізгі факторлардың бірі:+++ **нені оқу керектігін түсіну**

Оқу үшін бағалаудың мақсаты:+++ **табысқа жетуге бағыт беру**

Оқуға қызығуды ынталандыру әдісі – бұл:+++ **танымдық ойындар**

Оқуда қолданылатын зерттеушілік әңгімеге тән белгі:+++ **әркімнің идеясы пайдалы деп саналғанмен, мұқият бағаланады**

Оқуды бағалаудың мақсаты:+++ **баға қойып, нәтижені тіркеу**

Оқуды даралаудың шешуші критерий:+++ **Білім алуда тәуелсіздікті қамтамасыз ету**

Оқулыққа қойылатын талаптар:+++ **оқу материалдарының жоғары идеялық және ғылыми деңгейінде түсінікті болып баяндалуы**

Оқушы жетістіктерін белгіленген нормалармен немесе бірдей жастағы оқушылар тобының қол жеткізген деңгейімен салыстырған соң қорытынды жасалады:+++ **оқуды бағалау**

Оқушы қалай ойлайтынын, оқитынын қадағалау, бағалау, бақылау, осы ойлау нәтижелерін кейін оқу үдерісінде саналы пайдалану үдерісі:+++ **метатану**

Оқушыға тапсырманы орындауға кеңес берілгендіктен, оқушының қабілеті жетіп тұрса да, тапсырманы орындай алауы (Дж.Флейвелл):+++ **өнімділік тапшылығы**

Оқушылар бір — біріне сұрақ қойып, айтқандарын дәлелдейтін және өзара келісімге жетуге тырысатын әңгіме түрі:+++ **зертеушілік**

Оқушылар бір — бірінің үлесін сынамайтын және сындарлылыққа негізделетін әңгіме түрі:+++ **кумулятивтік**

Оқушылар жаңа білімді игеріп, өздерінің пікірін бекітіп, көзқарасын дәлелдеп шығуға

көмектесетін оқыту әдісі:+++ **дискуссиялық**

Оқушылар жауап бергеннен кейін мұғалімнің кідіріс жасау уақытын ұлғайтуы:+++ **жауаптарын түзетуге, нақтылауға, дұрыстауға мүмкіндік береді**

Оқушылар іс — әрекетінің мазмұны мен түрінің олардың жасына, өмір тәжірибесіне, күш-қуаты мен мүмкіндіктеріне сәйкес болуы:+++ **Тәрбиенің оқушылардың жас және дербес ерекшеліктеріне сәйкестігі**

Оқушыларға анағұрлым толық жауап беруге, өз ойларын анық білдіруге, идеяларын дамытуға көмектесетін, тапсырманы орындау барысында оқушыға бағдар беріп отыратын сұрақ қою тәсілі:+++ **түрткі болу**

Оқушыларда «өзіндік мақсатты» қалыптастыру жағдайында дағдылар мен міндеттердің сәйкес келуінің нәтижесі:+++ **ағын**

Оқушыларды тұжырымдар жасай отырып, негізгі дереккөздерді салыстыру және талқылауға жетелегенде дамытын сыни ойлау дағдысы:+++ **қорытындылау**

Оқушылардың анағұрлым толық жауап беруіне, өз идеяларын дамытуына көмектесетін сұрақ тәсілі:+++ **сынақтан өткізу**

Оқушылардың барлығына оқу ептілігі және білім, дағдыларын дамытуға мұғалімнің қолайлы жағдай қалыптастыруы:+++ **оқыту ортасын құру**

Оқушылардың барлық қорытындылары бағалап, болжамды көзқарастар мен мүмкіндіктерді қарастыруын білдіретін сыни ойлау ерекшелігі:+++ **сыңаржақтылықтың болмауы**

Оқушылардың білім алуын қолдау үшін пайдаланылатын басқаға бағыттау, сұрақ қою мысалын көрсетіңіз:+++ **Көмектесе алатындар бар ма**

Оқушылардың білім алуын қолдау үшін пайдаланылатын сынақтан өткізуде сұрақ қою мысалы: +++**осы ойыңызды дәлелдейтін мысал бар ма**

Оқушылардың кәсіби бағдарлығын анықтайтын әдістеме:+++ **«Менің қалауым» дифференциалды- диагностикалық сауалнамасы**

Оқушылардың метатанымдық немесе өздігінен реттелетін оқуының алғышарты:+++ **мұғалімнің қолданған әдіс-тәсілі**

Оқушылардың нені білетіндігін және не істей алатындығын, сонымен қатар олар қандай қиындықтармен кездесуі мүмкін екендігін анықтау үшін мұғалім өткізетін бағалау кезеңі:+++ **қадағалау**

Оқушылардың өзін — өзі ынталандыра отырып, оқуға деген ұмтылыс пен қызығушылықтарының пайда болуы:+++ **ішкі уәж**

Оқушылардың сын тұрғысынан ойлауының негізгі ерекшеліктері «сыңаржақтылықтың болмауына» сәйкес келетін сипаттама:+++ **көзқарастардың барлығын қарастыру**

Оқушылардың сын тұрғысынан ойлауының негізгі ерекшеліктерінің бірі: +++**өзге идеяларды қабылдауға ашық болуы**

Оқушылардың сын тұрғысынан ойлауының негізгі ерекшеліктерінің бірі «пайымға» тән сипаттама:+++ **дәлелдердің деңгейін, маңызын мойындау**

Оқушылардың сын тұрғысынан ойлауының негізгі ерекшеліктерінің бірі «тәртіпке» тән сипаттама:+++ **тиянақты, нақты және жан-жақты болуы**

Оқушылармен тұрақты араласатын, оларды дербестікке ынталандыратын мұғалімнің стилі:+++ **демократиялық**

Оқушыны бағалау үшін қорытынды жасау үдерісі:+++ **Оқушының жауабына сәйкес шешім қабылдау**

Оқушының білім алуын қолдау үшін қойылатын сынақтан өткізу сұрағы:+++ **осы айтқандарыңызға мысал келтіре аласыз ба**

Оқушының жазалауға ұшырамау, нашар баға алмау үшін оқуы:+++ **сыртқы уәж**

Оқушының жауабын алғаннан кейін де кідіріс жасау қажеттілігі:+++ **оқушы өз жауабын түзетуге, нақтылауға мүмкіндік алады**

Оқушының сабаққа ықыласты болуы және өзін — өзі ынталандыруы:+++ **ішкі уәж**

Оқушының сын тұрғысынан ойлауындағы «дәлелдерді талап етіп, кез келген дәлелді есепке алып отыруын» көрсететін ерекшелігі:+++ **ұтымдылық**

Оқып үйренуге деген уәжін қиынырақ, ойын мен тапсырмаларға ұмтылу арқылы арттыратын оқушыны анықтайтын өлшем:+++ **күрделілікке деген сүйіспеншілік**

Оқыту әдістемесінің әдістемелік негіздері:+++ **таным теориясы**

Оқыту әдістері анықталмайды:+++ **оқушылардың қызығушылығымен**

Оқыту барысында оқушылардың меңгеруі тиіс міндетті білім мазмұнының құрылымы:+++ **ғылыми білімдер, дағды, дүниетанымдық, адамгершілік, эстетикалық идеялар**

Оқыту заңдылықтары мен құбылыстарына қатысты ілімдер мен оқыту ілімі:+++ **дидактика**

Оқыту мазмұны оқушыларды объективті ғылыми дәйектермен, теориялармен, заңдармен таныстырса және ғылымның қазіргі жағдайын көрсете алса, ол қай принципке жатады:+++ **ғылымилық**

Оқыту принципінiң мәні:+++ **дидактикалық процесті ұйымдастырдағы және өткізудегі нормативті талаптар, жетекші идеялар**

Оқыту процесінде оқушылар меңгеруге тиіс іс — әрекеттер тәсілдері мен ғылыми білім, білік және дағды жүйесі – бұл:+++ **білім беру мазмұны**

Оқыту үдерісі кезінде ең үздік оқушыларды анықтауға арналған өлшемдерінің бірі болып табылатын икемділік сипаттамасы:+++ **тапсырманы орындауда балама шешімдерді көріп, қабылдай алады**

Оқытуда басшылыққа алатын идея, негізгі талап:+++ **принцип**

Оқытудағы саналық пен белсенділік принципі немен сипатталады:+++ **оқыту процесінде оқушылардың белсенді қатысуымен оқу материалын меңгерумен**

Оқытудағы тәжірибе үлгісі және ақпараттық — коммуникациялық технологиялар көмегімен «бағалау және талдау» аспектілері арасындағы сәйкестік:+++ **әртүрлі жұмыстарды салыстыру**

Оқытудағы тәжірибе үлгісі және ақпараттық — коммуникациялық технологиялар көмегімен «көрсету» аспектілері арасындағы сәйкестік:+++ **өлшеулерді қалай жүргізу керектігін көрсету**

Оқытудың ғылымилық принципі:+++ **оқушылардың дүниетанымдық**

Оқытудың жаңа тәсілдерін әзірлеуде мұғалімдердің жаңа бастамасын жинақтауды көздейтін сабақты зерттеу тәсілінің түйінді сипаты: +++**креативтілік**

Оқытудың мазмұнын, ұйымдастыру түрлерін, әдістерін, оқытудың мақсаты мен заңдылықтарына сай анықтайтын қағидалар жүйесі:+++ **дидактикалық принциптер**

Оқытудың мақсаты, оқушылардың білімдеріне, біліктері мен дағдыларына қойылатын талаптар, олардың білімін бағалау жолдары, оқытудың түрлері мен әдістері туралы нұсқаулар, қажетті әдебиеттер қайда көрсетіледі:+++ **оқу бағдарламасының құрамында**

Оқытудың негізгі компоненттері:+++ **білім, іскерлік, дағды**

Оқытудың тәжірибе үлгісі және ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен «модельдеу» аспектілері арасындағы сәйкестік:+++ **ықтимал әсерлерді имитациялау**

Оқытудың тиімділігін, сапасын жақсарту үшін оқушылардың білімдерінің толық, терең, нақты қамтитын оқыту принципі:+++ **беріктік**

оның жан-жақты толыққанды дамуын

Орта бірлесуден гөрі, бәсекеге бағытталатын әңгіменің түрі:+++ **әңгіме — дебат**

Орта мерзімді жоспардың қызметі:+++ **тізбектелген сабақтар жоспарын құру**

Орта мерзімді жоспарлауда оқу мақсаттарын қалыптастыру шараларын білуге бағыттайтын негізгі сұрақтың бірі:+++ **оқушылар нені білуге тиіс**

Орта мерзімді жоспарлауды қамтитын мазмұн:+++ **тізбектелген сабақтар топтамасы**

Өзгелерден қарағанда жоспарлауға көп уақыт жұмсайды, бірақ жоспарды тез жүзеге асыратын оқушыға сәйкес өлшем:+++ **ойлау қабілетінің жылдамдығы**

Өзін — өзі тәрбиелеудің негізгі әдісі:+++ **өзіндік талдау өзіндік бағалау, өзіндік бақылау, өзіндік жүзеге асу**

Өткен материалға оралу, ой салу, дұрысын қабылдау, толық жауап беруге итермелеу мақсатын көздейтін қарапайым сұрақ:+++ **түрткі болу**

Өткен сабақты талдаудың негізгі мәселесі:++++ **сабақтың дидактикалық және тәрбиелік міндеттері қалай шешіледі**

Падкаст жасаудың оқушылар үшін пайдасы:+++ **сауаттылық дағдыларын жетілдіреді**

Пән бойынша білімдерді, әдістерді және ережелерді түрлі нұсқада пайдалану Блум таксономиясының қай қадамына сәйкес:+++ **қолдану**

Пән бойынша педагогикалық білімнің сипаттамасын көрсетіңіз:+++ **ғылыми идеяларды оңтайлы түсіндіру тәсілі**

Педагогика ғылымының саласы:+++ **Педагогика тарихы**

Педагогикалық жаңалықтарды жасау, оларды педагогикалық қауымдастықтың игеруі, бағалануы, пайдалануы мен оқыту және тәрбиелеу практикасына ендіру үрдісі:+++ **инновациялық**

Педагогикалық жаңалықтардың пайда болуы, олардың практикада игерілуі мен пайдаланудың ортасы:+++ **инновациялық орта**

Педагогикалық жаңалықты жасау, игеру және пайдалануға негізделген мұғалім қызметі:+++ **инновациялық бағыттылығын көрсетеді**

Педагогикалық зерттеудің негізгі әдістерін білу мұғалімге не үшін қажет:+++ **тәрбие мен оқытудың міндеттерін шешу үшін**

Педагогикалық процестің бағыттылық принципі:+++ **оқыту мен тәрбие үйлесімділігіне ықпалы**

Педагогтың өз ішкі дүниесін түсіну, ұғыну, вербализациялау арқылы психологиялық

талдау жасау күйі:+++ **педагогикалық рефлексия**

Педагогтың тұлғалық центрациясын психология саласында зерттеген ғалым:+++
А.Б.Оралов

Проблемалық ситуация:+++ **бар білімге сүйене отырып тапсырманы шеше алмау немесе фактіні түсіндіре алмау қиыншылығының психологиялық жағдайы**

Проблеманы шешуде дәстүрлі тәсілді қолдануды меңзейтін және нәтижесінде сол тәріздес идеялар туындайтын ойлаудың түрі:+++ **конвергентті**

Ренцулли мен Райстың дарынды және талантты оқушылардың білімін жетілдіру моделінің үш кезеңі:+++ **жетілдіру, үдеріс, нәтиже**

Рефлексиялаушы практиктің өзгеріп жатқан жағдайға сай әрекет ететін көмектесетін үдеріс:+++ **іс-әрекеттегі толғаныс**

Саабакты зерттеу (Lesson Study) үдерісінде топ мүшелерінің зерттеу сабағын жоспарлауға дейінгі кезеңі:+++ **Топ мүшелерінің бақылауға алынатын оқушыларды анықтауы**

Сабақ беруде пайдаланылатын тәсілдерін, жұмыс амалдарын ұғынуға бағытталған мұғалімнің рефлексиялық іс - әрекеті:+++ **сабақты психологиялық талдау**

Сабақ жоспарының соңғы кезеңі:+++ **сабақты қорытындылау**

Сабаққа психологиялық талдау жасау ол:+++ **мұғалімнің проективті — рефлексивті іс-әрекеті**

Сабақты жоспарлау және оны өткізу технологияларын дайындаудың бірінші бөлігі:+++ **сабақ мақсатын, оның әрбір қадамын терең ойластыру**

Сабақты жоспарлауда және оны өткізу технологияларын дайындауда өзара байланысты қанша бөлік бар:+++ **2**

Сабақты жоспарлауда мұғалім алдында қойылатын алғашқы сұрақ:+++ **сабақтың мақсаты қандай**

Сабақты зертеу тобы зерттеу сабағынан кейін жүргізілетін талқылау құрылымының соңғы кезеңінде қарастырылады:+++ **Келесі сабақты зерттеуді жоспарлау**

Сабақты зерттеу (Lesson Study) тәсіліндегі ең басты үдеріс:+++ **сабақты зерттеу**

Сабақты зерттеу тәсілінің аясын зерттеу сабағын жоспарлауда ерекше мән беріледі:+++ **«Бақылаудағы» оқушылардың сабақта өтілетін материалды игеру**

Сабақты зерттеу тәсілінің демократиялық ерекшеліктерінің бірі: +++**оқыту мен сабаққа берілген кез келген баға тұтас топ жұмысына қатысты**

Сабақты зерттеу тәсілінің демократиялық ерекшеліктерінің бірі: **мұғалім зерттеу барысында жинақтаған білімімен педагог қауыммен кеңінен бөлісе алады**

Сабақты зерттеу тәсілінің қажеттілігі:+++ **оқу сапасын арттыру**

Сабақты зерттеу тәсілінің тиімділігін көрсететін оқушылардың оқуы туралы деректерді жинауды көздейтін түйінді сипаты:+++ **ғылыми дәлділік**

Сабақты зерттеу тобы зерттеу сабағынан кейін жүргізілетін талқылау құрылымына сай бірінші қарастырылады:+++ **«бақыланатын» оқушылардың оқуы**

Сабақты зерттеу үдерісінде білім сапасын арттыратын белгілі бір тәсілді дамыту жолын анықтау үшін зерделенеді:+++ **оқушылардың оқу үдерісі**

Сабақты зерттеуде зерттеу үшін жауапкершілік алады:+++ **бүкіл зерттеу тобы**

Сабақты зерттеуді жүзеге асыратын педагогтар:+++ **оқытудың жаңа тәсілін модельдейді**

Сабақты зерттеудің (Lesson Study) түйінді сипатының бірі:+++ **креативтілік**

Сабақты психологиялық талдау – бұл:+++ **мұғалімнің проективті — рефлексивті іс — әрекеті**

Сабақтың мазмұнын ойластырып алу...оқыту принципіне негізделеді:+++ **бірзділік**

Сандық технологияны пайдалана отырып, деректердің орналасқан жерін анықтап, оны түсіну, бағалау қабілеті:+++ **ақпараттық сауаттылық**

Сандық технологияны пайдалана отырып, мәліметтердің орналасқан жерін анықтап, оны түсіну, бағалау қабілеті:+++ **педагогикалық сауаттылық**

Сендірудің маңызды әдісі:+++ **өнеге - үлгі**

Сұрақ қойылғаннан кейінгі кідіріспен қатар, оқушының жауабын алғаннан кейін де кідіріс жасау оқушыға мүмкіндік береді:+++ **өз жауабын түзетуге, нақтылауға**

Сұрақты қарапайым етіп қою, өткен материалға оралу, ойға салу, дұрысын қабылдау және толығырақ жауап беруге итермелейтін сұрақ тәсілі:+++ **түрткі болу**

Сын тұрғысынан ойлау, қарым — қатынас жасау дағдыларын дамытудың негізгі тәсілі:+++ **дәлелдеу**

Сынақтан өткізу сұрағы:+++ **осы айтқандарыңызға дәлел келтіре аласыз ба**

Сынып сағатына жатады:+++ **форма**

Сыныпта талқылау кезінде өз сөзін дәйектеудің әңгіме — дебат түрі:+++ **басқа адамдардың көзқарасын қабылдауды қаламайды**

Табитғат, қоғам, мәдениет, ойлау дамуының заңдылықтарын білуді талап ететін оқыту принципі:+++ **ғылымилық**

Талдау, жинақтау деңгейіндегі тапсырмаларға бағытталған сұрақ:+++ **жоғары дәрежелі**

Танымдық үдерістерді білу, түсіну, реттеу:+++ **метатану**

Танымдық, эмоционалдық және психомоторлық бағыттар бойынша оқушыларды оқыту мақсаттарының тізімін жасауға негізделген модель:+++ **Блум таксономиясы**

Тәрбие әдістеріне жатады:+++ **әңгімелесу**

Тәрбие әдістерінің логикалық қатарынан қайсысына шектеу қоюға болады:+++ **көрнекілік**

Тәрбие әдісі ретінде жаттығудың мәне неде:+++ **мінез — құлық нормалары мен ережелеріне сай тәрбиешінің әр түрлі іс әрекетті ұйымдастыру**

Тәрбие процесі:+++ **сыртқы мақсат бағдарлы ықпал мен тұлғаның өзін — өзі тәрбиелеуін кірістіре жүргізілетін тұлға қалыптастыру, дамыту процесі**

Тәрбие процесі көпфакторлы процесс:+++ **объективті, субъективті**

Тәрбие процесі нәтижелігінің басты белгісі:+++ **Тәрбиеленушілердің өз жас ерекшеліктеріне қарай мінез — құлық нормаларын және ережелерін білу**

Тәрбие процесі нәтижелігінің маңызды сипаты:+++ **тәрбиеленушілердің жас ерекшеліктері мен мінез-құлық ерекшеліктеріне сәйкес білімі**

Тәрбие процесіндегі субъективті факторлар:+++ **тұлғаның ішкі қажеттіліктерін білдіріп, тұлға қалыптасып, өмір сүретін объективті жағдай**

Тәрбие процесінің диалектикалық қайшылығы:+++ **өзіндік алғашқы түсінігін өзіне қойылатын талаптар мен оларды орындау мүмкіндігі арасында**

Тәрбие процесінің ерекшеліктері:+++ **тәрбиелік іс-әрекеттер нәтижесінің мақсаттылығы, көпфакторлылығы, үздіксіздігі**

Тәрбие процесінің қиындықтары:+++ **өзгерісті, динамикалық, қозғалмалы**

Тәрбие тәсілі:+++ **жалпы әдістің бөлігі, жеке дара әрекет, нақты іс**

Тәрбиелік ықпалдардың тізбектілігі, жүйелілігі, беріктігі және үздіксіздік принципі:+++ **Әрбір бөліктері мен элементтері түгел бір тұтастықты құрайтын педагогикалық жүйе**

Тәрбиенің идеялылығы мен мақсаттылығы:+++ **Тәрбиенің алдына қоғам болашағына берік сенімі бар азаматтарды қалыптастыру міндеті қойылады**

Тәрбиенің құрамды бөлігі: **+++ дене тәрбиесі**

Тәрбиенің мақсаты: **+++ жеке тұлғаны жан — жақты дамыту**

Тәрбиенің негізгі құрамдас бөліктері: **+++ ақыл-ой, дене, адамгершілік, экономикалық, еңбек**

Тәрбиенің негізгі мақсаты: **+++ жеке адамды қалыптастыру және**

Тәрбиенің объективті факторлары: **+++ тұрмыстың шарттары, қоғамдық**

Тәрбиенің өмірмен, еңбекпен, қоғам құрылысының тәжірибесімен байланыс принципі: **+++ қоғамның экономикалық, әлеуметтік және рухани қатынастарын, өмір шыңдығының моралі және әсемділікке көзқарасын тәрбие ісінде қолдану**

Толық жауап беруге, өз ойларын анық білдіруге, өз идеяларын дамытуға көмектесетін және тапсырманы орындау барысында бағдар беретін сұрақ: **+++ сынақтан өткізу**

Топ бәсекелестікте болып, ортақ шешімге келе алмайтын әңгіме түрі: **+++ әңгіме — дебат**

Тұлғаның білім алуында ақыл — ой үдерістеріне мән беретін оқу тәсілі: **+++ танымдық тәсіл**

Тұлғаның өмір жолында өзін — өзі дамытуына, мүмкіншіліктеріне жете білуіне бағытталған тұтас процесс: **+++ білім беру**

Ұжымдық танымдық іс — әрекет формасына кірмейді: **+++ оқушының сабақтағы жауабы**

Ұзақ мерзімді жадыда тәжірибелердің толық тізімі алғашқы болып сақталатын компонент: **+++ эпизодты**

Факультатив: **+++ оқытудың қосымша формасы**

Іс — әрекеттер арқылы дамитын білімді сақтау жадысы: **+++ рәсімдік**

Іс — әрекетті зерттеу тәсіліндегі басты үрдіс: **+++ сабақты зерттеу**

Іс — әрекетті зерттеуді жүзеге асыру айналымының бірінші қадамының мазмұны: **+++ міндеттеме алу**

Іс-әрекеттегі зерттеу үдерісіне ықпалдастыру нәтижесі: **+++ оқушының оқу тәжірибесін жақсартады**

Эстетикалық білімнің негізін қалыптастырады: **+++ оқу пәндері**

Эстетикалық тәрбиенің міндеттері: **+++ оқушылардың әсемдікті тануға орайласқан санасын, қасиетін, бағалау-эстетикалық қатынастарын ашу**

Эстетикалық ұғым, пайымдау тәрбиенің қай саласы:+++ **эстетикалық**

Этикалық әңгіме:+++ **оқушылардың бойындағы белгілі қасиеттерді тәрбиелеу жоспарлы түрде өткізіледі**

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.